

SEANCES DU JEUDI 17 JUILLET 1986
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 17 JULI 1986

ASSEMBLEE
PLEINAIRE VERGADERING

SEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGE:

Page 1790.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 1790.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant des dispositions fiscales.

Rapport des commissions réunies de la Justice et des Finances.
Chapitre III. — Votes réservés, p. 1790.

Rapports de commissions. Chapitres I, II, IV et V. — Discussion (reprise). — *Orateurs: MM. de Wasseige, Moens, Wintgens, Cooreman, rapporteur*, p. 1808.

PROJET DE LOI (Dépôt):

Page 1818.

Projet de loi portant approbation de la Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la république populaire de Chine en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, et du Protocole, signés à Beijing le 18 avril 1985.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1790.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 1790.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen.

Verslag van de verenigde commissies voor de Justitie en voor de Financiën. Hoofdstuk III. — Aangehouden stemmingen, blz. 1790.

Commissieverslagen. Hoofdstuk I, II, IV en V. — Bespreking (hervatting). — *Sprekers: de heren de Wasseige, Moens, Wintgens, Cooreman, rapporteur*, blz. 1808.

ONTWERP VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1818.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en van het Protocol, ondertekend te Beijing op 18 april 1985.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Mme Panneels-Van Baelen et M. Seeuws, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Panneels-Van Baelen en de heer Seeuws, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend te 15 u. 5 m.

CONGES — VERLOF

M. Vaes, à l'étranger, demande d'excuser son absence à la réunion de cet après-midi.

Afwezig met bericht van verhinderung de heer Vaes, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

de amendementen die betrekking hebben op de artikelen 56bis, 107, 109 en 115bis in verband waarmee advies aan de Raad van State is gevraagd.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du chapitre III du projet de loi portant des dispositions fiscales, à l'exception des amendements ayant trait aux articles 56bis, 107, 109 et 115bis au sujet desquels l'avis du Conseil d'Etat est demandé.

Verschillende amendementen werden ingediend die ertoe strekken een reeks artikelen te doen vervallen.

Gaat de Senaat akkoord dat de goedkeuring van de desbetreffende artikelen de verwerping impliceert van de amendementen die de schraping beogen?

Plusieurs amendements visant à la suppression d'une série d'articles ont été déposés.

Le Sénat est-il d'accord pour estimer que le vote des articles concernés implique le rejet des amendements tendant à la suppression? (*Assentiment*)

Wij stemmen eerst over het subsidiair amendement van de heren De Smeyter en Pataer bij artikel 53.

Nous passons en premier lieu au vote sur l'amendement subsidiaire de MM. De Smeyter et Pataer à l'article 53.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

159 leden zijn aanwezig.

159 membres sont présents.

100 stemmen neen.

100 votent non.

56 stemmen ja.

56 votent oui.

3 onthouden zich.

3 s'abstiennt.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Hebben geen gestemd:

Ont voté non:

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, De Bondt, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert,

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, je vous propose de nous réunir demain vendredi 18 juillet 1986 à partir de 10 heures afin de poursuivre la discussion des chapitres I, II, IV et V du projet de loi portant des dispositions fiscales. Je vous rappelle que quarante orateurs sont inscrits dans cette discussion.

Les votes pourront vraisemblablement intervenir à partir de 20 heures et se prolonger jusqu'aux environs de minuit.

Aucune séance n'est prévue les samedi 19, dimanche 20 et lundi 21 juillet 1986.

Je vous communiquerai demain l'ordre des travaux des mardi 22, mercredi 23, jeudi 24 et, éventuellement, vendredi 25 juillet 1986.

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden? (*Instemming*.)

Il est est ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES

Votes réservés

De Voorzitter. — Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van hoofdstuk III van het ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen, met uitsluiting van

Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Otterbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Swaelen, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Collignon, Content, De Baere, De Bremaecker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

MM. Capoen, A. Geens et Vervaet.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Moureaux et consorts à l'article 53.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Moureaux c.s. bij artikel 53.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

161 membres sont présents.

161 leden zijn aanwezig.

95 votent non.

95 stemmen neen.

66 votent oui.

66 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixhe, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Otterbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaecker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements A et B de M. Lallemand et consorts à l'article 53.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen A en B van de heer Lallemand c.s. bij artikel 53.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

162 membres sont présents.

162 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

65 votent oui.

65 stemmen ja.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixhe, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Otterbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaecker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandekerkhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over artikel 53.

Nous passons maintenant au vote sur l'article 53.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

165 leden zijn aanwezig.

165 membres sont présents.

97 stemmen ja.

97 votent oui.

68 stemmen neen.

68 votent non.

Derhalve is artikel 53 aangenomen.

En conséquence, l'article 53 est adopté.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Swaelen, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieth-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Pécriaux, Pinoe, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heren De Smeyter en Pataer bij artikel 55.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. De Smeyter et Pataer à l'article 55.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

165 leden zijn aanwezig.

165 membres sont présents.

103 stemmen neen

103 votent non.

62 stemmen ja.

62 votent oui.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas accepté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Swaelen, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieth-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Pécriaux, Pinoe, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over de subsidiaire amendementen van de heren De Smeyter en Pataer.

Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires de MM. De Smeyter et Pataer.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

163 leden zijn aanwezig.

163 membres sont présents.

100 stemmen neen

100 votent non.

63 stemmen ja.

63 votent oui.

Derhalve zijn de subsidiaire amendementen niet aangenomen.

En conséquence, les amendements subsidiaires ne sont pas adoptés.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaeverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 55.

Wij stemmen over artikel 55.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

162 membres sont présents.

162 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

67 votent non.

67 stemmen neen.

En conséquence, l'article 55 est adopté.

Derhalve is artikel 55 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereh, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobæys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenborgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smit, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghe-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaeverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heren De Smeyter en Kenzeler dat ertoe strekt een artikel 55bis (nieuw) in te voegen.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. De Smeyter et Kenzeler, tendant à insérer un article 55bis (nouveau).

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

164 leden zijn aanwezig.

164 membres sont présents.

102 stemmen neen.

102 votent non.

54 stemmen ja.

54 votent oui.

8 onthouden zich.

8 s'abstinent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereh, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobæys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenborgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smit, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghe-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaeverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Gevenois, Guillaume, Hismans, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Capoen, A. Geens, Luyten, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van Overstraeten et Vervaet.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het subsidiair amendement van de heer De Smeyter bij artikel 62.

Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. De Smeyter à l'article 62.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

164 leden zijn aanwezig.

164 membres sont présents.

99 stemmen neen.

99 votent non.

54 stemmen ja.

54 votent oui.

11 onthouden zich.

11 s'abstiennent.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremann, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagotier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobæys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenborgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Capoen, A. Geens, Luyten, Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires A, B et C de M. Lallemand et consorts à l'article 62.

Wij gaan over tot de stemming over de subsidiaire amendementen A, B en C van de heer Lallemand c.s. bij artikel 62.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

103 votent non.

103 stemmen neen.

61 votent oui.

61 stemmen ja.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremann, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagotier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobæys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenborgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement présenté par M. Moureaux et consorts, subsidiairement à l'amendement de M. Lallemand et consorts à l'article 62.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Moureaux c.s. subsidiair ingediend op het amendement van de heer Lallemand c.s. bij artikel 62.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

159 membres sont présents.

159 leden zijn aanwezig.

93 votent non.

93 stemmen neen.

58 votent oui.

58 stemmen ja.

8 s'abstiennent.

8 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremann, Dalem, De Bondt, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagotier, Flandre, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Gryp, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mmes Maes-Vanrobæys, Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenborgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers,

Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehoussé, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Matthys, Minet, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Capoen, A. Geens, Luyten, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van Overstraeten et Vervaet.

M. le Président. — Je signale qu'à divers articles, des amendements ont été déposés ayant la même portée que les amendements de M. De Smeyter, de M. Lallemand et consorts ainsi que de M. Moureaux et consorts, sur lesquels nous venons de nous prononcer.

Pouvons-nous considérer que les votes sur ces trois amendements à l'article 62 valent également pour les amendements identiques se rattachant à d'autres articles?

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand. — Monsieur le Président, je ne demande pas qu'on vote chaque fois sur ces amendements qui se rapportent à différents articles dont la portée est identique. Le vote acquis maintenant peut valoir pour les autres amendements.

M. le Président. — Le Sénat est-il d'accord?

Is de Senaat het daarmede eens? (*Instemming.*)

Nous passons au vote sur les amendements A et B de M. Trussart à l'article 62.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen A en B van de heer Trussart bij artikel 62.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

160 membres sont présents.

160 leden zijn aanwezig.

95 votent non.

95 stemmen neen.

65 votent oui.

65 stemmen ja.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, De Baere, De Bremacker, Dehoussé, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, ik had te laat op de knop gedrukt, maar ik had voor het amendement willen stemmen.

De Voorzitter. — Akte wordt u daarvan gegeven.

Wij stemmen nu over de amendementen A en B van de heer Pataer bij artikel 62.

Nous passons au vote sur les amendements A et B de M. Pataer à l'article 62.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

164 leden zijn aanwezig.

164 membres sont présents.

98 stemmen neen.

98 votent non.

61 stemmen ja.

61 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstienent.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehoussé, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de

Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Vanden-hove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Flandre, Gryp, Trussart et Mme Van Puymbroeck.

De Voorzitter. — Wij stemmen over artikel 62.

Nous passons au vote sur l'article 62.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'article 62.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over artikel 62.

160 membres sont présents.

160 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

65 votent non.

65 stemmen neen.

En conséquence, l'article 62 est adopté.

Derhalve is artikel 62 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Langendries; Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Pouillet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. Lallemand et consorts à l'article 63.

Wij gaan over tot de stemming over het subsidiair amendement van de heer Lallemand c.s. bij artikel 63.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

96 votent non.

96 stemmen neen.

58 votent oui.

58 stemmen ja.

11 s'abstiennent.

11 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Langendries; Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Pouillet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Vanlerberghe, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Capoen, A. Geens, Luyten, Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Moureaux et consorts à l'article 63.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Moureaux c.s. bij artikel 63.

M. Moureaux. — Compte tenu des débats, je retire cet amendement, monsieur le Président.

M. le Président. — L'amendement est donc retiré.

Het amendement is dus ingetrokken.

Wij stemmen nu over het amendement van de heer Pataer bij artikel 63.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Pataer à l'article 63.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

159 leden zijn aanwezig.

159 membres sont présents.

95 stemmen neen.

95 votent non.

59 stemmen ja.

59 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhuante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyer, de Wasseige, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, MM. Toussaint, Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandersmissen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Flandre, Gryp, Trussart et Mme Van Puymbroeck.

De Voorzitter. — Wij stemmen over artikel 63.

Nous passons au vote sur l'article 63.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 63 est adopté.

Derhalve is artikel 63 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhuante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyer, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, MM. Toussaint, Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandersmissen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. Trussart, tendant à insérer un article 63bis (nouveau).

Wij gaan over tot de stemming over het subsidiair amendement van de heer Trussart dat ertoe strekt een artikel 63bis (nieuw) in te voegen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

67 votent oui.

67 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhuante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuy-
sen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eet-
velt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieu-
wenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels,
Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon,
De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De
Smyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher,
Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hols-
beke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe,
Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommer-
ency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie,
Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels,
Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart,
Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grem-
bergen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM.
Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 71.

Wij stemmen nu over artikel 71.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

104 stemmen ja.

61 votent non.

61 stemmen neen.

En conséquence, l'article 71 est adopté.

Derhalve is artikel 71 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille,
Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse,
MM. Capoen, Cardoen, Cerekhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close,
Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele,
De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-
Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Des-
marests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens,
Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert,
MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens,
MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-
Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noe-
rens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans,
Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme
Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghe-Vandenbussche, MM.
Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welken-
huyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van
Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieu-
wenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wint-
gens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Collignon, Content,
De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De
Smyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher,
Flandre, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke,
Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme
Lieten-Croes, MM. Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux,
Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme
Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux,
Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandenhove,
Van Der Niepen, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puym-
broeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire
de M. Lallemand et consorts à l'article 72.

Wij stemmen over het subsidiair amendement van de heer Lallemand
c.s. bij artikel 72.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

68 votent oui.

68 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille,
Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse,
MM. Cardoen, Cerekhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte,
Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De
Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-
Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Des-
marests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens,
Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert,
MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens,
MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-
Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noe-
rens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans,
Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme
Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghe-Vandenbussche, MM.
Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welken-
huyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van
Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieu-
wenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wint-
gens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon,
Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen,
MM. De Smyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers,
Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hof-
man, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq,
Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens,
Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Périaux,
Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz,
Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM.
Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen,
Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van
Puymbroeck, MM. Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 72.

Wij stemmen over artikel 72.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

166 membres sont présents.

166 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 72 est adopté.

Derhalve is artikel 72 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerechx, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. Trussart tendant à l'insertion d'un article 72bis nouveau.

Wij stemmen over het subsidiair amendement van de heer Trussart dat ertoe strekt een artikel 72bis nieuw in te voegen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen neen.

68 votent non.

68 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerechx, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 74.

Wij stemmen over artikel 74.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 74 est adopté.

Derhalve is artikel 74 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerechx, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Liéten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 76.

Wij stemmen over artikel 76.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

167 membres sont présents.

167 leden zijn aanwezig.

99 votent oui.

99 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 76 est adopté.

Derhalve is artikel 76 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyster, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoe, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 81.

Wij stemmen over artikel 81.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 81 est adopté.

Derhalve is artikel 81 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyster, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoe, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 82.

Wij stemmen nu over artikel 82.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 82 est adopté.

Derhalve is artikel 82 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 87.

Wij stemmen over artikel 87.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

165 membres sont présents.

165 leden zijn aanwezig.

98 votent oui.

98 stemmen ja.

67 votent non.

67 stemmen neen.

En conséquence, l'article 87 est adopté.

Derhalve is artikel 87 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Norens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhouve, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 88.

Wij stemmen over artikel 88.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

166 membres sont présents.

166 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 88 est adopté.

Derhalve is artikel 88 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Norens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhouve, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremacker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 94.

Wij stemmen over artikel 94.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 94 est adopté.

Derhalve is artikel 94 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close,

Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuw, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 97.

Wij stemmen nu over artikel 97.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

163 membres sont présents.

163 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 97 est adopté.

Derhalve is artikel 97 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerecxhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen,

MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuw, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 97.

Wij stemmen nu over artikel 97.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

163 membres sont présents.

163 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 97 est adopté.

Derhalve is artikel 97 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cerecxhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuw, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Vervaet.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 102.

Wij stemmen nu over artikel 102.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

68 votent non.

68 stemmen neen.

En conséquence, l'article 102 est adopté.
Derhalve is het artikel 102 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 103.

Wij stemmen over artikel 103.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

166 membres sont présents.

166 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 103 est adopté.

Derhalve is artikel 103 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 106.

Wij stemmen over artikel 106.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

166 membres sont présents.

166 leden zijn aanwezig.

97 votent oui.

97 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 106 est adopté.

Derhalve is artikel 106 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemensens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehouze, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmiers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Moureaux et consorts à l'article 108.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Moureaux c.s. bij artikel 108.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

167 membres sont présents.

167 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

64 votent oui.

64 stemmen ja.

6 s'abstinent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Mommerency, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peeters, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willem-sens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehoussse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smedt, De Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, A. Geens, Gevenois, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moens, Mouton, Paque, Pataer, Périaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Van Lanckerberghe, Van Overstraeten, Verschueren, Vervaet et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

Mme Aelvoet, MM. Flandre, Gryp, Trussart, Valkeniers et Mme Van Puymbroeck.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 108.

Wij stemmen nu over artikel 108.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

167 membres sont présents.

167 leden zijn aanwezig.

99 votent oui.

99 stemmen ja.

46 votent non.

46 stemmen neen.

22 s'abstinent.

22 onthouden zich.

En conséquence, l'article 108 est adopté.

Derhalve is artikel 108 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Mommerency, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peeters, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willem-sens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehoussse, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moens, Mouton, Paque, Pataer, Périaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Tamiau, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Bourgois, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smedt, De Wulf, Egelmeeers, Holsbeke, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moureaux, Op 't Eynde, Pinoie, Schellens, Seeuws, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Lanckerberghe, Verschueren et Wyninckx.

De Voorzitter. — Op artikel 110 heeft de heer Verschueren c.s. een amendement en drie subsidiaire amendementen ingediend.

A l'article 110, M. Verschueren et consorts ont présenté un amendement et trois amendements subsidiaires.

Kan hij ermee akkoord gaan dat wij één enkele stemming houden over deze amendementen ?

Het woord is aan de heer Verschueren.

De heer Verschueren. — Mijnheer de Voorzitter, ik wou graag weten of de meerderheid vóór of tegen de voorgestelde wijzigingen is maar ik ga wel akkoord dat de Senaat zich daarover uitspreekt in één enkele stemming.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over de vier amendementen van heer Verschueren c.s.

Nous passons au vote sur les quatre amendements de M. Verschueren et consorts.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

164 leden zijn aanwezig.

164 membres sont présents.

98 stemmen neen.

98 votent non.

26 stemmen ja.

26 votent oui.

40 onthouden zich.

40 s'abstinent.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerehxe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgois, Content, De Baere, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, De Wulf, Donnay, Egelmeers, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws, Toussaint, Vandenhove, Van Der Niepen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehoussé, de Wassegue, Deworme, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Lallemant, Leclercq, Luyten, Minet, Moureaux, Mouton, Paque, Périaux, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Tamiau, Mmes Thiry, Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

M. le Président. — La parole est à M. Donnay.

M. Donnay. — Monsieur le Président, M. Toussaint et moi-même avons été distraits: nous aurions dû voter comme les membres de notre groupe.

M. le Président. — Il vous en est donné acte.

Ik breng artikel 110 in stemming.

Je mets aux voix l'article 110.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Op artikel 111 heeft de heer Verschueren c.s. een amendement en een subsidiair amendement ingediend.

A l'article 111, M. Verschueren et consorts ont présenté un amendement ainsi qu'un amendement subsidiaire.

Kan hij ermee akkoord gaan dat wij een enkele stemming houden over deze amendementen?

De heer Verschueren. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Wij stemmen over de amendementen van de heer Verschueren c.s.

Nous passons au vote sur les amendements de M. Verschueren et consorts.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

167 leden zijn aanwezig.

167 membres sont présents.

98 stemmen neen.

98 votent non.

25 stemmen ja.

25 votent oui.

44 onthouden zich.

44 s'abstinent.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerehxe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuyzen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgois, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, De Wulf, Egelmeers, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws, Vandenhove, Van Der Niepen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehoussé, de Wassegue, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Lagasse, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moureaux, Mouton, Paque, Périaux, Poulaing, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Tamiau, Mmes Thiry, Truffaut, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 111 in stemming.

Je mets aux voix l'article 111.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heer Verschueren c.s. dat ertoe strekt een artikel 111bis (nieuw) in te voegen.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Verschueren et consorts tendant à l'insertion d'un article 111bis (nouveau).

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

167 leden zijn aanwezig.
 167 membres sont présents.
 98 stemmen neen.
 98 votent non.
 25 stemmen ja.
 25 votent oui.
 44 onthouden zich.
 44 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.
 En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Dourmont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgois, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smedt, De Wulf, Egelmiers, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws, Vandenhove, Van Der Niepen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehouze, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moureaux, Mouton, Paque, Pécriaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaeft.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het amendement en over de drie subsidiaire amendementen van de heer Verschueren bij artikel 112.

Nous devons voter sur l'amendement et sur les trois amendements subsidiaires de M. Verschueren à l'article 112.

Mogen wij een enkele stemming houden over deze amendementen, mijnheer Verschueren?

De heer Verschueren. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming over de vier amendementen.

Nous passons au vote sur les quatre amendements.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

166 leden zijn aanwezig.
 166 membres sont présents.
 98 stemmen neen.
 98 votent non.
 25 stemmen ja.
 25 votent oui.
 43 onthouden zich.
 43 s'abstiennent.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.
 En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooremans, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Dourmont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgois, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smedt, De Wulf, Egelmiers, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws, Vandenhove, Van Der Niepen, Vanlerberghe, Verschueren et Wyninckx.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehouze, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moureaux, Mouton, Paque, Pécriaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaeft.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 112 in stemming.

Je mets aux voix l'article 112.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het subsidiair amendement van de heer Verschueren c.s. bij artikel 113.

Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. Verschueren et corts à l'article 113.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

165 leden zijn aanwezig.
 165 membres sont présents.
 97 stemmen neen.
 97 votent non.
 25 stemmen ja.
 25 votent oui.
 43 onthouden zich.
 43 s'abstiennent.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.
En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Hebben ja gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgois, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeijer, De Wulf, Egelmeeers, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Vervaet.

Hebben zich onthouden:

Se sont abstenus:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Capoen, Collignon, Dehousse, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Hotyat, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Minet, Moureaux, Mouton, Paque, Périaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Van Grembergen, Van In, Mme Van Puymbroeck et M. Vervaet.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'article 113.

Wij stemmen nu over artikel 113.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

69 votent non.

69 stemmen neen.

En conséquence, l'article 113 est adopté.

Derhalve is artikel 113 aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyse, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans,

M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Lehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeijer, de Wasseige, Deworme, De Wulf, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, J. Gillet, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Vervaet.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heer Verschueren c.s. bij artikel 114.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Verschueren et consorts à l'article 114.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

162 leden zijn aanwezig.

162 membres sont présents.

96 stemmen neen.

96 votent non.

32 stemmen ja.

32 votent oui.

34 onthouden zich.

34 s'abstinent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Hebben neen gestemd:

Ont voté non:

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delrue-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Doumont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lavergne, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaut, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyse, Van Rompaey, Walniet, Weckx, Willemse, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Bourgois, Capoen, Content, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeijer, De Wulf, Egelmeeers, A. Geens, Holsbeke, Kenzeler, Knuts, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Moens, Mommerency, Op 't Eynde, Pataer, Pinoie, Schellens, Seeuws,

Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Verschueren et Vervaet.

Hebben zich onthouden :

Se sont abstenus :

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Collignon, Dehousse, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Minet, Mouraex, Mouton, Paque, Périaux, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, M. Trussart et Mme Van Puymbroeck.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 114 in stemming.

Je mets aux voix l'article 114.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Trussart tendant à insérer un article 115bis (nouveau).

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Trussart ertoe strekkend een artikel 115bis (nieuw) in te voegen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

162 membres sont présents.

162 ledeni zijn aanwezig.

95 votent non.

95 stemmen neen.

67 votent oui.

67 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Buchmann, Mme Buyse, MM. Cereyhe, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, De Clercq, Decléry, de Clippel, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarests, Didden, Dommont, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansen, Hatry, Hazette, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kelchtermans, Landgries, Laverge, Lenfant, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaele, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaeverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Walniel, Weckx, Willemens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Belot, Bourgois, Capoen, Collignon, Content, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smetter, de Wasseige, De Wulf, Donnay, Egelmans, Eicher, Flandre, A. Geens, Gevenois, Gryp, Guillaume, Hismans, Hofman, Holstebreke, Hotyat, Kenzeler, Knuts, Lagasse, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Matthys, Minet, Moens, Mommerency, Moureaux, Op 't Eynde, Paque, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Spitaels, Taminiaux, Mme Thiry, M. Toussaint, Mme Truffaut, MM. Trussart, Valkeniers, Vandekerckhove, Vandenhouve, Van Der Niepen, Van Grembergen, Van In, Vanlerberghe, Van Overstraeten, Mme Van Puymbroeck, MM. Verschueren et Vervaet.

M. le Président. — Nous terminerons l'examen du chapitre III mercredi prochain après avoir pris connaissance de l'avis du Conseil d'Etat.

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES

Reprise de la discussion de rapports

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN

Hervatting van de besprekking van verslagen

M. le Président. — Nous reprenons la discussion du projet de loi portant des dispositions fiscales par la poursuite de l'examen des rapports relatifs aux chapitres I, II, IV et V.

Wij hervatten de beraadslaging over het ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen met de voortzetting van de besprekking van de verslagen die betrekking hebben op de hoofdstukken I, II, IV en V.

La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, nous abordons l'examen du chapitre proprement fiscal de ce projet de loi portant des dispositions fiscales, qui constitue en fait un paravent pour l'octroi de nouveaux pouvoirs spéciaux auxquels le Premier ministre et certains membres de la majorité nous avaient promis, en mars dernier, de ne plus jamais recourir.

Ce projet de loi contient aussi une soi-disant « charte du contribuable » qui a fait l'objet d'un long débat. Cette appellation et le battage fait autour de cette charte nous ont fait un peu oublier le contenu réel du chapitre I.

Il s'agit d'une quinzaine de mesures qui peuvent équitablement être réparties en trois groupes.

Le premier groupe comporte cinq mesures et a pour objet soit de réparer des oubliés ou des erreurs du gouvernement apparues dans des textes antérieurs, soit de mettre fin à ce que le gouvernement appelle des abus, qui le sont en réalité mais proviennent du laxisme, des largesses ou de la complexité des dispositions.

Le deuxième groupe comprend également cinq mesures et a trait à une augmentation de la pression fiscale non pas sur les revenus du travail, mais sur les revenus de remplacement comme les indemnités de maladie et de chômage.

Le troisième groupe représente les cadeaux faits par le gouvernement à certaines catégories sociales ou à certains types de contribuables, qui ne sont évidemment pas les travailleurs ni les cadres, mais des nantis du système.

Nous allons reprendre chacun de ces trois groupes de mesures.

Dans le premier groupe, celui qui tend à réparer des oubliés ou à mettre une terme à des abus, figure la suppression de la possibilité pour les sociétés de personnes d'opter pour l'assujettissement de leurs bénéfices à l'impôt des personnes physiques plutôt qu'à celui des sociétés. Cette suppression de l'option rapportera au total 1,2 milliard, et ce bien que le gouvernement affirme qu'il n'y aura pas d'augmentation de la pression fiscale.

Il est vrai que des abus existent, tel celui des fameuses sociétés de villas. Il est peut-être un peu tard pour recourir à ce système, mais le ministre nous en a expliqué le fonctionnement et le rapport en fait mention !

Par le deuxième groupe de mesures, il s'agit de corriger et d'étendre en faveur des autos-écoles les dispositions qui avaient été prises pour les amortissements des voitures de sociétés de taxis. Nous avons fait remarquer au ministre qu'il avait oublié un autre type d'entreprise — sans doute y reviendra-t-il dans une prochaine loi —, les entreprises de pompes funèbres.

Le troisième groupe de mesures, sans doute le plus important, concerne la suppression pour les sociétés de la déductibilité des avantages sociaux. Ceux-ci sont définis dans le Code des impôts.

Il en existe trois catégories : premièrement, les avantages dont il n'est pas possible, en raison de leurs modalités d'octroi, de déterminer le montant pour chaque bénéficiaire; deuxièmement, les avantages qui, bien que personnalisables, ne constituent pas vraiment une rémunération,

et troisièmement — c'est là-dessus que je voudrais insister —, les menus avantages ou cadeaux d'usage accordés à l'occasion d'événements sans rapport direct avec l'activité professionnelle.

Il est vrai que les largesses ou le laxisme de l'administration — et sans doute du ministre qui doit veiller à l'application des lois — ont permis que, sous ce « chapeau » que je viens d'évoquer, se développe au profit de certaines catégories du personnel, de la direction, des cadres ou de certains employés un système de quasi-rémunération. Pour d'autres catégories de personnel, les revenus étaient bloqués, voire diminués; rappellez-vous le blocage des salaires et les sauts d'index de 2 p.c.

Certaines entreprises ont tourné les règlements, afin de favoriser une partie de leur personnel, en distribuant, par exemple, des pièces d'or, en offrant de prétendus voyages d'affaires qui étaient en réalité des vacances, ainsi que d'autres avantages du même genre auxquels nous pouvons également ajouter les chèques-repas que tout le monde connaît.

A présent, le ministre souhaite supprimer la déductibilité de ces frais. Mais, ce faisant, il supprime également certains menus avantages; je pense notamment aux cadeaux offerts à l'occasion de distinctions honorifiques ou de mise à la retraite.

On traitera désormais moins bien le personnel fidèle que le plus mauvais des clients, les frais relatifs à ce dernier étant toujours déductibles en tant que charges d'exploitation, ce qui ne sera pas le cas pour les cadeaux au personnel.

Les distributions de quasi-rémunerations abusives, que je viens d'évoquer, n'ont été possibles que parce que le ministre et l'administration les ont acceptées. On aurait pu y mettre fin par une simple application de la loi.

Dorénavant, pour faire cesser ces abus, on va tout supprimer, y compris ce qui est de nature à entretenir les bonnes relations d'une entreprise avec son personnel.

Cette mesure frappera plus durement, quoi qu'en pense, les petites et moyennes entreprises ou les entreprises en restructuration ou en reconversion. En effet, les secteurs protégés, tels que les banques, les assurances, etc., en raison du niveau de leurs profits, pourront continuer à assurer ces quasi-rémunerations; mais ils ne pourront, bien entendu, plus les déduire. En revanche, les entreprises qui ne réaliseront pas de profits ne pourront pas, quant à elles, en accorder; cela va de soi.

Une autre mesure consiste à mettre fin à la technique du *sale lease back*, qui est un abus manifeste à propos duquel il était nécessaire d'intervenir. Il faut néanmoins savoir que l'existence de tels abus provient de la complexité des codes d'impôt. Plus un système est complexe, plus il est possible d'y échapper.

J'aborde enfin la dernière mesure de cette série de dispositions qui tendent à remédier aux abus: celle qui concerne les centres de coordination. L'avantage pour l'Etat va se chiffrer à 4 milliards par an, dans l'état actuel des choses.

Des abus incroyables existent en la matière et nous les avons dénoncés dès le départ, c'est-à-dire lorsque le gouvernement précédent a créé ces centres de coordination. Il est possible d'être d'accord sur le principe de leur existence, mais les centres de coordination constituent un super-paradis fiscal. Non seulement des immunisations d'impôts considérables sont accordées, mais l'Etat rembourse même des impôts fictifs. Il était temps de mettre fin à cette situation. Même si l'on considère que ces centres rendent de grands services, il faut reconnaître qu'ils ne sont pas pourvoyeurs d'emplois nouveaux. En effet, la plupart de ces centres de coordination — quelque 95 p.c. — ont été créés par des entreprises existantes, nationales ou étrangères, qui ont tout simplement affecté une partie de leur personnel à ces centres qui, d'après la loi, doivent comporter au moins dix personnes.

Monsieur le ministre, vos mesures ne vont pas encore assez loin. Vous devrez sans doute donner un tour de vis supplémentaire, absolument nécessaire tenu du laxisme des mesures initiales.

Le texte qui a donné naissance à ces centres de coordination n'émane pas — tout le monde le sait, mais il convient de le rappeler de temps en temps — de l'administration des Finances mais d'un bureau d'études extérieur.

Pour conclure sur ce premier groupe de mesures, je dirais que le ministre CVP fait le ménage dans un département où avait régné un ministre PVV.

Le deuxième groupe de mesures est, pour nous, très important, car celles-ci s'attaquent directement aux revenus de remplacement dans cinq domaines et, vous allez le constater, pour des montants importants.

Examinons d'abord le régime de taxation des indemnités de maladie et d'invalidité.

Si la loi est votée, le système actuel de calcul de l'impôt sur la base de l'indemnité perçue diminuée de l'abattement sera remplacé par une réduction de l'impôt.

Nous sommes d'accord qu'il vaut mieux procéder par réduction d'impôt que par abattement mais le gouvernement profite de ce changement de régime pour prélever chaque année sur ces revenus de remplacement 1,1 milliard.

Dès lors — les chiffres figurent dans le rapport —, les personnes dont les revenus annuels seraient uniquement constitués d'une indemnité de 360 000 francs par an, soit 30 000 francs par mois — on ne peut pas dire que ce revenu permette de rouler su: l'or! — verraien leurs charges d'impôt augmentées. Si vous dites que cette mesure n'intéresse pas les revenus faibles et moyens — je reconnaiss qu'elle ne touche pas les plus faibles —, qu'entendez-vous alors par « revenus élevés »? Par ailleurs, je rappelle que ces indemnités destinées à remplacer un revenu nettement plus élevé ont été calculées, au départ, en tenant compte du fait qu'elles n'étaient pas taxées. Par la suite, ces indemnités de remplacement ont été taxées, et vous voulez les taxer davantage encore. C'est là une profonde injustice.

Autre remarque: le calcul de la réduction de l'impôt et donc de l'impôt lui-même, s'opère sur un revenu équivalent à l'indemnité de chômage mais nul n'ignore que celle-ci, fixée par arrêté royal, relève de l'exécutif. Cette mesure est dès lors contraire aux dispositions de l'article 110 de la Constitution qui précisent qu'aucun impôt ne peut être établi si ce n'est par une loi.

Vous venez par ailleurs de décider, il y a huit jours à peine, de modifier le mode de calcul et, par voie de conséquence, le montant de l'indemnité de chômage et vous avez, en commission, avancé comme argument à l'appui de cette décision qu'il s'agissait, en l'occurrence, du revenu de remplacement le plus stable.

Or, quelques heures plus tard, le gouvernement décide de modifier — nous nous y attendions d'ailleurs — le mode de calcul de cette indemnité. Je puis, en toute logique, déduire qu'il ne s'agit donc pas du revenu le plus stable. Je vous rends attentif au fait que cette façon de procéder vaudra pour tous les revenus de remplacement, qu'il s'agisse d'indemnités pour maladie ou invalidité, de chômage, de pension ou de prépension.

C'est — j'en conviens — chose aisée pour le gouvernement de diminuer, de façon abrupte, l'ensemble des abattements de tous les revenus de remplacement, mais ce faisant, tous les pensionnés, tous les malades, tous les invalides, tous les chômeurs paieront davantage d'impôts sur la base d'une décision gouvernementale et non d'une loi, comme le prévoit pourtant la Constitution. Cette décision me paraît extrêmement importante et mérite que nous nous y attardions. Peut-être est-il encore temps de rectifier le tir.

Une deuxième mesure concerne la déductibilité des frais accessoires, c'est-à-dire essentiellement de la TVA.

Une phrase de l'exposé des motifs est particulièrement symptomatique, et je ne résiste pas au plaisir de la citer une fois encore: « On entend de cette façon mettre fin aux pratiques utilisées notamment par un salarié qui, suite à l'amortissement intégral des frais accessoires... »

Les salariés sont donc directement visés par cette mesure. Le salarié qui a acheté une voiture — cela arrive tous les cinq ou six ans — pouvait considérer comme charges professionnelles la TVA appliquée sur cet achat. Une voiture coûtant au moins 250 000 francs, 25 p.c. de cette somme, dépasse le forfait. Il est dès lors plus avantageux, cette année-là, de ne prendre en considération que les seules charges réelles.

Cette échappatoire, qui touche un nombre élevé de personnes de catégories bien précises, va permettre au gouvernement de récupérer 1 milliard.

Troisième mesure: la déduction des cotisations aux assurances complémentaires auprès des mutuelles. Actuellement, on peut déduire ces cotisations, minimes puisqu'elles représentent environ 1 500 francs par an, qui permettent, par exemple, d'avoir recours aux services d'ambulances, de bénéficier d'un service de convalescence ou d'une indemnité pour frais funéraires, d'obtenir l'assistance d'une aide familiale en cas d'hospitalisation.

Les risques ainsi couverts concernent en fait l'ensemble de la population. Les mutuelles avaient vraiment entrepris là une action sociale. Or, désormais, le contribuable ne pourra plus déduire ces frais si cette assurance a été souscrite auprès d'une mutuelle, alors que s'il souscrit

une assurance identique pour couvrir les mêmes risques, mais auprès d'une compagnie d'assurances, en s'y prenant bien dans la rédaction du contrat, et à condition que cela couvre également d'autres risques, il pourra continuer à déduire ces frais. De la sorte, 1,6 milliard est récolté au passage dans la poche des mêmes personnes.

Quatrième mesure : les prépensions. Montant : 400 millions. A partir du 1er janvier 1987, les nouveaux prépensionnés seront taxés autrement que les prépensionnés qui auront pris leur prépension avant cette date. Voilà qui est contraire au choix fait depuis plusieurs années, et également par le gouvernement actuel, de favoriser les prépensions pour accroître l'emploi des jeunes et pour aider à la restructuration nécessaire d'un certain nombre d'entreprises.

Notons au passage que cette mesure est non seulement injuste, mais encore qu'elle va créer dans les mêmes entreprises, sur la base des mêmes conventions, deux catégories de prépensionnés, selon qu'ils ont reçu leur prépension avant le 31 décembre ou qu'ils auront quitté après cette date. Là aussi, il est fondamentalement malsain de ne pas respecter les conventions collectives, librement négociées entre les partenaires sociaux et approuvées par le ministre de l'Emploi et du Travail, et dont bon nombre courront encore jusqu'à l'année prochaine, voire jusqu'au début de 1988. Et vous y mettez fin unilatéralement par une décision que vous demandez à votre majorité de prendre !

Enfin, dernière mesure : la taxation des allocations de chômage. Nous avons déjà dit tout le mal que nous en pensions lorsque vous avez pris cette mesure. Actuellement, les chômeurs doivent faire retenir 10 p.c. de leur indemnité de chômage à la source. En effet, au cas où, en fin d'année, ils devraient payer un impôt, leur indemnité se cumulant avec d'autres revenus — parce qu'entre-temps ils ont trouvé un emploi, par exemple —, leur impôt serait majoré de 22,5 p.c. s'ils n'ont pas fait retenir les 10 p.c. au départ.

Vous vous rendez évidemment compte que cette mesure est mauvaise et que, de surcroît, elle est inapplicable. Nous vous l'avons toujours dit. Vous transformez donc cette taxe en précompte. En soi, cette mesure est bonne, mais on peut se demander pourquoi vous ne l'appliquerez que dans un an et pas tout de suite.

J'en arrive maintenant aux « cadeaux » que je vais passer rapidement en revue. Tout d'abord, la diminution de l'impôt des sociétés, de 45 à 43 p.c. Une première réduction de 47 à 45 p.c. avait déjà eu lieu. A qui cela profite-t-il ? Pas aux entreprises, mais essentiellement à leurs actionnaires, c'est-à-dire à nouveau aux groupes sociaux des secteurs protégés. Vous déclarez que vous souhaitez privilégier les PME, que vous voulez aider les entreprises à se reconvertis et à innover. En fait, ces entreprises, en raison même des efforts qu'elles fournissent, ne sont pas à même de dégager des bénéfices importants. Par contre, cette mesure favorise le secteur des grands monopoles, que j'ai déjà souvent cités, et à fortiori leurs actionnaires. Vous facilitez ainsi encore davantage leur accès au marché des capitaux, qui devient de ce fait encore plus inaccessible aux autres, moins favorisés.

Le deuxième « cadeau » concerne les employés de maison, que vousappelez, avec un relent du XIXe siècle, « le personnel domestique ». Les personnes qui occupent au moins un employé de maison bénéficieront d'une réduction d'impôts, ainsi que de la suppression d'une partie importante des charges de sécurité sociale relatives à ce personnel. Par personne occupée, cela représente, pour l'employeur bien entendu, un gain annuel d'environ 80 à 120 000 F. En outre, cette mesure n'aura aucun effet direct sur l'emploi, puisqu'il s'agit de personnel déjà engagé. Peut-on espérer de nouveaux engagements ? C'est ce que vous essayez de nous faire croire.

De heer Valkeniers. — Maak u geen illusies !

M. de Wasseige. — En effet, il ne faut se faire aucune illusion à ce sujet. Le chômage ne diminuera pas. Par contre, les effets seront négatifs pour les travailleurs et les chômeurs. En fait, les chômeurs envoyés par l'Onem pour de tels emplois peuvent très bien ne pas les accepter. Le contrôle de l'inspection du travail dans ce domaine est très limité.

De heer Valkeniers. — Wat zou u willen ? Dat ze zelf « madame » spelen ?

M. de Wasseige. — Par conséquent, ayant refusé cet emploi, ils n'auront plus droit aux indemnités de chômage. C'est donc la porte ouverte à un nombre important d'exclusions. Vous devez vous en rendre compte. Par ailleurs, il est clair que vous déplacez la charge fiscale de

l'employeur, à qui vous faites un cadeau, vers l'employé. Ce dernier, ayant travaillé « en noir » jusqu'à présent, sera dorénavant taxé sur son revenu, qui très souvent se combinerait avec un autre.

Aux employeurs, suffisamment riches pour engager du personnel de maison, vous annoncez une diminution d'impôts. Mais à ce malheureux personnel domestique, vous annoncez des taxes, non seulement sur sa rémunération mais sur l'ensemble de ses revenus qui seront cumulés. Telle est la réalité, que vous contestez, bien entendu, dans les milieux de droite parce que vous ne pouvez jamais comprendre le point de vue des autres.

De heer Valkeniers. — Dat is demagogie.

M. de Wasseige. — Troisième point : la construction. Dans ce domaine, après avoir demandé à votre majorité, monsieur le ministre, de refuser une proposition de loi que nous avions déposée il y a peu de temps, vous reprenez maintenant dans votre texte la mesure que nous avions suggérée. Il aurait été plus simple de nous suivre à l'époque et nous aurions ainsi connu une continuité qui n'existe guère dans votre projet puisqu'il est rétroactif.

Nous restons dans le domaine des cadeaux, puisque vous allez distribuer 7,2 milliards. Il est vrai qu'il faut des incitants dans le secteur de la construction, mais pas ceux que vous proposez. Quand il s'agit des revenus de remplacement des travailleurs, vous supprimez l'abattement sur le revenu et vous le remplacez par une réduction d'impôts. Mais dans le domaine de la construction, vous n'agissez pas de la même manière. Vous préférez intervenir en diminution du revenu imposable, c'est-à-dire que plus les revenus sont élevés, plus l'avantage est important. Cette mesure est totalement injuste.

En ce qui concerne les taux d'intérêt pour retards de paiement, vous abaissez ceux-ci de 1 p.c. par mois à 0,8 p.c. Nous estimons que ce dernier taux est encore trop élevé. Vous avez, semble-t-il, décidé par arrêté royal de l'abaisser à un niveau inférieur, mais je suppose que vous allez demander à votre majorité de voter 0,8 p.c. alors qu'un taux de 0,65 p.c. est plus proche de la réalité. Vous allez également lui demander de rejeter l'amendement que nous avons déposé dans ce sens mais dans le même temps, vous avez décidé par arrêté royal de réduire le taux. Ce comportement est extrêmement curieux.

Tel est le contenu de l'ensemble des mesures fiscales. Après avoir examiné celles-ci objectivement et résumé notre opinion, nous constatons que les cadeaux sont destinés à certaines catégories de personnes bien déterminées. C'est indiscutable. Mais les prélèvements touchent d'autres catégories de personnes. C'est également indiscutable. Il est évident qu'un certain nombre de contribuables ne connaîtront pas d'accroissement de la pression fiscale les travailleurs, surtout ceux dont les revenus sont les plus modestes, seront largement touchés par les mesures que vous envisagez. Nous ne pouvons l'admettre. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur ceux du FDF.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens. — Mijnheer de Voorzitter, collega's, vooral dan van de oppositie, minder van de meerderheid, het is niet de eerste keer dat dit Parlement, *Wilfredo Imperatore*, een fiscale volmachtswet zal goedkeuren. Bij de gratie van de meerderheid zal het wellicht ook niet de laatste keer zijn. Wij kunnen onder deze legislatuur nog hoogstandjes verwachten.

De heer Egelmeers, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

In verband met de volmachten zei de minister in de commissie dat het niet de eerste keer was dat men zijn toevlucht tot volmachten neemt. Hij moet zoals Horatius gedacht hebben, niet *bis repetita placent*, maar *decies repetita placent*. Bovendien slaan die volmachten, volgens de minister, maar op twee artikels. Die twee artikels zijn, volgens hem, bovenindien geen echte fiscale artikels, want het gaat over pensioensparen, over de consolidatie van de schuld, maatregelen die dus verder gaan dan alleen meer of minder belastingen.

Dit laatste kan ik onmiddellijk tegenspreken, want het pensioensparen en de consolidatie van de schuld gaan niet door — en de minister weet dat — indien ze niet door fiscale bepalingen aantrekkelijk worden gemaakt. Zoals de Raad van State opmerkte gaat het hier om supervolmachten in materies die door de Grondwet aan de wetgever zijn toevertrouwd. Dat dit reeds vroeger gebeurde, kan niet als verontschuldiging

worden ingeroepen. In ons recht verschoont de recidive niet; de straf wordt er alleen maar door verwaard. Volmachten herhalen is dus een groter misdrijf. Door toe te geven dat er maar twee artikels met volmachten zijn, leidt u de aandacht van de werkelijkheid af. Ik heb een beetje beter geteld dan u, mijnheer de minister. Juist geteld zijn er precies vijftien artikels met volmachten. Ik zal ze u achtereenvolgens citeren.

Een eerste volmacht zit vervat in artikel 11, *b*, waar het gaat over de grens van de aftrekbaarheid van de mutualiteitsbijdrage voor de invaliditeitsvergoedingen van de zelfstandigen. De Raad van State heeft gezegd dat u daar ingrijpt in de bepaling van de belastbare grondslag van die zelfstandige. Volgens artikel 110 van de Grondwet is dit voorbehouden aan de wetgever. U zult dus niet tegenspreken, mijnheer de minister, dat het hier om een volmacht gaat.

Artikel 15 bevat ook een volmacht in het 6° en het 9°. Hierin wordt gezegd dat het bedrag van de werkloosheidssuitkering het bedrag van de belastingvermindering voor genieters van ziekte-uittrekkingen bepaalt. Zoals de heer de Wasseige zei, wordt het bedrag van de werkloosheidssuitkering niet in de wet bepaald, maar wel door de Koning vastgesteld. Indien u nu zegt dat belastingvermindering zal worden verleend rekening houdend met het bedrag van de werkloosheidssvergoeding dat door de Koning wordt bepaald, laat u de Koning toe onrechtstreeks een belastingvermindering te bepalen. Dat betekent een overtreding van artikel 112 van de Grondwet waar wordt vermeld dat uitsluitend de wetgever mag beslissen over belastingvermindering.

In de commissie hebt u hierop geantwoord dat het slim is bedacht, maar dat de Raad van State dit niet opwerpt. Ik zou u kunnen volgen indien de andere keren dat de Raad van State wel iets opwerpt, u daarmee wel rekening zou hebben gehouden. Dat is niet het geval, dus mag u dat argument niet gebruiken.

Vervolgens handel ik, telkens over het 2° van de volmachtartikelen 38, 39 en 45. Volgens deze artikelen bepaalt de Koning het percentage van de nalatigheidsintresten. Tot nu toe werd dit percentage in de wet zelf bepaald.

In de commissie hebt u gezegd dat u ten andere zelf vindt dat dit ook in de toekomst in de wet ingeschreven moet blijven. U laat zelf in de wet het percentage inschrijven van 0,8 pct. per maand of 9,6 pct. per jaar. U voegt aan dit artikel echter een secundo toe, waarin staat dat van nu af aan de Koning dat percentage kan vaststellen. Technisch bekijken, betekent dit dat de Koning door het secundo het percentage in primo zal veranderen. De Koning kan bijgevolg de tekst van de wet wijzigen.

Dit is geen gewone volmacht, dit is een eeuwige volmacht, zonder tijdsbeperking. De Koning kan vandaag, morgen en altijd, het percentage dat in de wet is ingeschreven veranderen. Als dat geen volmacht is, dan weet ik het niet meer.

Men heeft u in de commissie de mogelijkheid geboden om die eeuwig-durende volmacht te vermijden. U hebt die mogelijkheid niet aangegeven. U hebt de tegenstrijdigheid in de wet zelf ingeschreven.

De heer Cooreman. — Mijnheer Moens, men neemt gewoon het systeem over dat nu reeds is ingeschreven in het Burgerlijk Wetboek. Dit is geen innovatie. Dit gebeurde trouwens op verzoek van alle partijen.

De heer Moens. — Ik spreek niet over het principe, maar wel over de vorm. In het primo zegt u dat het percentage 0,8 is en in het secundo dat de Koning dit percentage kan veranderen.

De heer Cooreman. — Natuurlijk!

De heer Moens. — Hoe gaat u dat doen?

Zult u een koninklijk besluit uitvaardigen waarin wordt vermeld dat het percentage bijvoorbeeld van nu af aan niet langer 0,8 is, maar 0,7? Of gaat u het percentage veranderen in de wet door middel van het koninklijk besluit? In het eerste geval zal in de wet een ander percentage staan, dan op het veld wordt toegepast.

De heer Cooremans. — Het is een techniek die reeds werd toegepast door het Burgerlijk Wetboek.

De heer Moens. — Maar deze techniek is fout. Hier wordt aan de Koning een onbeperkte volmacht gegeven.

In de commissie werd de mogelijkheid geboden om dit probleem ernstig op te lossen. Ik begrijp niet waarom dat niet gebeurt en evenmin waarom de minister dat amendement niet heeft aanvaard.

Er staat ook een volmacht in artikel 43, *c*. Het gaat over het percentage van het kapitaal, de 7,5 pct., waarop de coördinatiecentra hun fictieve roerende voorheffing mogen betrekken. Mijn redenering ter zake is dezelfde als daarjuist.

Ook hier gebeurt identiek hetzelfde. In punt *c* wordt vermeld dat in de wet 7,5 pct. wordt ingeschreven en in het punt *e* van hetzelfde artikel wordt bepaald dat de Koning dit percentage van nu af aan mag veranderen.

De heer Eyskens, minister van Financien. — Dat is geen juiste redenering.

De heer Moens. — Zo is het toch.

Ofwel vaardigt u koninklijke besluiten uit waarin andere percentages zijn ingeschreven dan in de wet, ofwel gaat u de wet zelf telkens bij koninklijk besluit veranderen. Dan begrijp ik niet dat u zegt dat dit geen volmachten zijn.

De heer Cooreman. — Het gaat hier trouwens om een socialistisch voorstel. De heer Moureaux heeft dit destijs in de wet ingevoegd. Wij passen eigenlijk zijn techniek toe.

De heer Moens. — Maar het is geen goede techniek. U zult het toch met mij eens zijn dat dit alleen maar aanleiding kan geven tot discrepantie in de tekst van de wet zelf.

De vijfde volmacht zit in artikel 50 en handelt over de consolidatie van de staatsschuld. Hier zullen wij niet verder op ingaan. Iedereen geeft toe dat het een volmacht is.

In artikel 51, paragraaf 3, vinden wij een zesde volmacht. Daarin bepaalt de Koning de datum van inwerkingtreding van het fiscaal gunstregime bij indienstneming van huispersonen.

U zal zeggen dat dit toch één van de meest onschuldige dingen is die de Koning kan doen. Dat dacht ik ook, tot ik het advies van de Raad van State bij uw amendement las.

De Raad van State is van oordeel dat de aan de Koning verleende bevoegdheid om de datum van inwerkingtreding te bepalen, nader moet worden bepaald. Hij zegt dus niet dat het een opdracht aan de Koning is, maar spreekt van het verlenen van de bevoegdheid, wat hetzelfde wil zeggen als een delegatie. De Raad van State wijst ook terecht op de discriminaties die zouden kunnen ontstaan tussen verschillende categorieën van mensen die onder deze maatregel kunnen vallen. Ook in deze belangrijke materie op fiscaal vlak vertrouwt u de Koning meer toe dan in feite is toegestaan.

Een zevende volmacht betreft artikel 52. Niemand zal inderdaad betwisten dat het pensioensparen bij volmacht wordt geregeld.

Een achtste volmacht heeft betrekking op een groot aantal artikelen die weliswaar buiten dit hoofdstuk vallen maar die ik voor de coherentie van het geheel toch wil vermelden. Het gaat over de artikelen 65, 73, 75, 89, 96 en 104. Zij hebben alle te maken met het charter van de belastingplichtige. In feite zijn het zes volmachten. U bepaalt dat de Koning binnen de perken van de wet de schaal mag vaststellen van de administratieve boetes in fiscale aangelegenheden. Ook dit is op het eerste gezicht een gewone uitvoeringsbevoegdheid die de Koning toekomt, maar ook hierbij heeft de Raad van State advies uitgebracht.

Volgens de tekst van de wet krijgt de Koning die bevoegdheid niet alleen om de schalen vast te stellen die bij wet worden bepaald maar ook om schalen vast te stellen van bij koninklijk besluit bepaalde boetes. De Raad van State voegt eraan toe dat de regel van artikel 9 van de Grondwet, *nulla poena sine lege*, niet alleen van toepassing is op strafrechtelijke sancties, maar eveneens op administratieve boetes en dat men hier in dit geval aan de wetgever moet geven wat hem toekomt en dit niet aan de Koning mag overdragen.

U zal mij wellicht antwoorden dat ik mij vergis wanneer ik beweer hier te hebben aangetoond dat niet in één, twee, drie of vier, ook niet in vijftien maar toch in een tiental artikelen van deze wet aan de Koning bijzondere machten worden verleend. Toch zal ik U, bij wijze van amendement, vragen het opschrift van dit ontwerp aan te passen opdat eerlijkheidshalve zou blijken dat het hier ook gaat over een volmachtwet en niet over een fiscaal ontwerp zonder meer.

Na de plechtige beloftes die zij heeft afgelegd, vraag ik de meerderheid hoelang zij zich nog zal laten ringelen, hoelang zij zich — *quousque tandem* — door deze regering nog op sleepzouw zal laten nemen om steeds opnieuw haar bevoegdheid af te staan aan degene die voortdurend beweert dat volmachten nodig zijn in dit land om te kunnen regeren. In uw plaats, collega's, zou ik toch trachten de teugels zelf meer in handen te nemen.

De heer Cooreman. — Mijnheer Moens, het is de eerste zittijd die u hier meemaakt maar het waren de socialisten die ons destijds leerden onder de karpats te leven. Er mochten toen zelfs geen amendementen meer worden goedgekeurd in de commissie.

De heer Wyninckx. — De heer Martens was ook op dat ogenblik Eerste minister!

De heer Moens. — Zoals blijkt heeft die man niet alleen goede gewoontes.

De heer Wyninckx. — *Deus Augustinus Maximus Martensix.*

De heer Moens. — « Wilfredo Imperatore » !

Mijnheer de Voorzitter, zo beland ik bij de inhoud van de hoofdstukken I en II van dit wetsontwerp. Ik zal pogen niet te vaak in herhaling te vervallen.

Ik heb eerst twee algemene opmerkingen: de ene over het belastingeffect en de andere over het morele aspect.

De regeringsverklaring is duidelijk: tijdens deze legislatuur zal de regering de druk fiscaal noch parafiscaal doen toenemen. Ik heb in de krant gelezen dat de minister van Financiën intussen in de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft verklaard dat de huidige maatregelen toch een lichte stijging van de fiscale druk tot gevolg zullen hebben. Wat « licht » in mijn mond betekent, begrijp ik niet.

Ik hou te zijner beschikking een tabel die ik heb opgesteld met cijfers die hij in de commissie heeft meegedeeld en die ik heb aangevuld met schattingen, waar geen cijfers beschikbaar waren, maar die ik laag heb gehouden. Daaruit blijkt dat deze wet alleen al, *en vase clos*, zonder het effect op andere terreinen mee te rekenen, een meer-belasting met zich brengt van 6,285 miljard. Of dit de lichte stijging is waarover de minister spreekt, weet ik niet. Ik kan hem de tabel overhandigen.

De meerderheid — hier aan mijn rechterzijde — houdt haar beloften blijkbaar niet, zelfs niet nadat ze in het regeerakkoord zijn opgenomen. Meer belastingen lijken mogelijk te zijn. Waaruit wij moeten afleiden dat de meerderheid bestendig het omgekeerde doet van wat zij verklaart.

Het moreel aspect is uitvoerig toegelicht door vorige sprekers. Wie betaalt? Ik lees: arbeidsongeschikte zieken, de leden van de mutualiteit, de genieters van sociale voordeelen in de bedrijven en de bruggepensioneeren. Wie geniet de voordelen? De aandeelhouders van vennootschappen, degenen die dienstboden in dienst nemen, de debiteuren die door de Staat worden beloond, de beursamateurs en de bankiers die meewerken aan de consolidatie-operatie en aan het pensioensparen.

Over de jonge bouwers zwijgen wij. De minister beweert dat zij door de maatregelen 11,2 miljard bijkrijgen. Hij moet er echter aan toevoegen dat zij door de BTW-operatie « 17-6 pct. », 15 miljard moeten inleveren. De minister kan bezwaarlijk oordelen dat zij voordeel hebben bij deze operatie. Ik laat het aan de leden van de meerderheid over uit te maken welke van de twee categorieën die ik heb opgesomd behartigenswaardig zijn.

De christen-democraten houden er blijkbaar een dubbele moraal op na: de ene voor de vergaderingen van ACV en KWB en de kerk op zondag, en de andere voor de stemmingen in de Senaat.

Het derde deel van mijn uiteenzetting omvat opmerkingen over de verschillende individuele maatregelen.

De eerste betreft de optievennootschappen. Na de verhelderende uitleg van de minister over de villavennootschappen, kan ik niets anders dan hem proficiat wensen met zijn maatregelen. Hij gaat de fraude inderdaad te lijf. Niet zonder tegenstellingen echter.

Zo vergelijk ik de grotere mogelijkheden tot fraude in het charter van de belastingplichtige met de situatie in een casino. De croupier zegt in het ene spel *rien ne va plus*. Als dat spel beëindigd is, nodigt hij de aanwezigen opnieuw uit tot gokken tot en met.

Dat doet de minister ook. Hij neemt terug in bepaalde maatregelen maar door andere laat hij degenen die willen frauderen de volle vrijheid.

De minister stelt de maatregel in verband met de belasting op de ziekte-uitkering voor — zoals de heer de Wasseige heeft gezegd — als een technische maatregel. De betrokken belasting wordt vervangen door een belastingvermindering, wat op zichzelf een goede maatregel is. Niet echter als hij kosten meebrengt voor de zieken en invaliden. Ik heb een proef gedaan — ik zit immers aan de bron — om te weten hoeveel personen die 7 000 frank per jaar meer belasting zullen moeten betalen, zoals in het commissiestuk wordt vermeld. Ik verzekер u dat meer dan 100 000 invaliden 7 000 frank per jaar meer belasting gaan betalen ingevolge deze maatregel. U kan het rustig nakijken, u zal zien dat ik gelijk heb.

De derde maatregel, verlaging van de vennootschapsbelasting, begrijp ik helemaal niet.

U hebt in de commissie medegedeeld, mijnheer de minister, dat de opbrengst van de vennootschapsbelasting tussen 1960 en het begin van de jaren 1980 gedaald is van 23 pct. van de fiscale inkomsten tot 14 pct. Ze is dus enorm afgangen, u hebt dat zelf verklaard. Ik vraag mij dus af waarom u nu het moment gepast vindt om ze nog eens te verminderen.

U hebt uitgelegd dat de ondernemingen nog te zwaar worden belast en dat ze om tot een herleving van de economie te komen, bijkomende adem moeten krijgen. Ik weet niet of dit argument terecht is, want, als het waar is, dan betekent het dat zoveel adem aan de ondernemingen moet worden gegeven dat er van het vrije ondernemerschap nog weinig overblijft. De ondernemingen schijnen niet in staat te zijn zich op enigerlei wijze in België te kunnen handhaven. Ik heb daarover mijn twijfels en ik zal daar straks nog meer over zeggen.

Men kan zich afvragen hoe het komt dat er in 1986 überhaupt nog bedrijven zijn als men al de klaagzangen leest die in het verslag aan elkaar worden gerekend. Bovendien — en dat is belangrijk — denk ik dat niet zozeer het percentage van de belasting belangrijk is, maar veel meer de assiette of de belastbare massa waarop ze wordt geheven. Immers, als de assiette leeg is, zal ook een hoog percentage weinig opleveren.

Om u te bewijzen op welke manier de belastbare massa de inkomsten van de Staat positief of negatief beïnvloedt, zal ik u een verhaal vertellen. Het kwam mij onlangs ter ore en ik vind het de moeite waard.

In een bedrijf met 1 000 werknemers gebeurt het volgende. De werknemers mogen met bestelbons van het bedrijf bij toeleveringsfirma's voor hun persoonlijk gebruik waren aankopen. Het voordeel is dat ze geen BTW betalen, aangezien de aankopen voor rekening van het bedrijf gebeuren. Voorts genieten ze een hoeveelheidskorting want het bedrijf koopt van de toeleveringsfirma's zeer veel. De werknemers krijgen dus reductie, wat ze allemaal zeer plezierig vinden. Wat gebeurt er nu in het bedrijf zelf? Het totale bedrag van de facturen die aan de hand van de bestelbons worden opgemaakt, wordt als bedrijfsuitgave van de inkomsten afgetrokken. Aldus wordt de belastbare massa verminderd. Vermits het bedrijf die zaken niet werkelijk voor het bedrijf heeft gekocht, zal het op de ene of de andere manier die kosten van de werknemers moeten terugvorderen, maar dat kan hier natuurlijk moeilijk. Aangezien het bedrijf de facturen als onkosten inbrengt, kan het in zijn boekhouding de inkomsten van de werknemers voor die gekochte waren niet inbrengen. Als de werknemers op het einde van de maand hun loon krijgen, betalen ze cash aan het bedrijf de onkosten die voor hen werden gemaakt. Die inkomsten kunnen echter niet geboekt worden en komen dus allemaal in een zwart circuit terecht.

Er kan worden gesproken van drie manieren van fraude: ontduiking van de vennootschapsbelasting, ontduiking van de BTW en het opzetten van een zwart geldcircuit in een bedrijf. Ik heb gevraagd hoeveel het gemiddelde is wat in dit bedrijf van 1 000 werknemers, per werknemer op die manier wordt aangekocht voor persoonlijk gebruik. Het gemiddelde zou schommelen tussen 2 000 en 3 000 frank. Het staat de minister vrij uit te rekenen wat daar aan belastbare sommen in het niet verdwijnt. Dat stemt toch wel tot nadenken.

De heer Cooreman. — Geef de naam van dit bedrijf op.

De heer Moens. — Ik voel mij niet gerechtigd om de naam bekend te maken. Nu door het charter van de belastingplichtige de ambtenaren van de belastingen niets meer mogen zeggen, waarom zou ik het doen?

De minister kan opdracht geven aan de fiscale administratie om dit na te kijken. Deze zal het wel vinden want er zijn in Limburg niet zoveel bedrijven met ongeveer 1 000 werknemers.

De heer Cooreman. — Duid dan de sector aan, dan weten wij het ook.

De heer Moens. — Ik ga er niet dieper op in. De hele zaak stuit me tegen de borst.

De heer Cooreman. — Het is schandalig. Er is geen ander woord voor.

De heer Moens. — Wanneer dat in één bedrijf voorkomt, vrees ik dat iets dergelijks ook in andere bedrijven gebeurt.

De heer Cooreman. — Wij moeten de fraude bestrijden en deze niet dekken.

De heer Moens. — U gaat toch akkoord dat men aandacht moet hebben voor de belastbare massa.

De heer Cooreman. — Dat heb ik ook altijd gezegd.

De heer Moens. — De belastbare massa is belangrijker dan de percentages.

In verband met de aftrekbaarheid van de mutualiteitsbijdragen heeft de minister gesproken van misbruiken. Ik begrijp niet waar die zouden kunnen schuilen in dergelijke kleine aftrek. In mijn geval, bijvoorbeeld gaat het slechts over 1.320 frank. Deze aftrek is trouwens al decennia lang toegestaan. Ik begrijp niet waar de minister misbruiken kan zien. Toch niet het organiseren met dit geld van luchtkuren voor kinderen? Ik heb zeer onlangs zien terugkomen, lekker bruinebrand. Ik vermoed derhalve dat de minister op iets anders doelde.

De minister beweert dat hij meer rechtvaardigheid gaat brengen tussen het systeem voor loontrekkenden en dit voor de zelfstandigen met de maatregelen die nu worden genomen. Dit kan echter niet. Zoals het nu is, is er rechtvaardigheid: op het ogenblik mogen alle bijdragen voor mutualiteitsverzekeringen worden afgetrokken, zowel bij loontrekkenden als bij zelfstandigen.

De loontrekkenden zijn voor een deel verplicht verzekerd en deze bijdrage is aftrekbaar. De aanvullende verzekeringen, die ze aangaan voor gezondheidszorg, invaliditeit en dergelijke, zijn eveneens aftrekbaar. Ook voor de zelfstandigen zijn de bijdragen aftrekbaar. In de verplichte ziekteverzekering vanzelfsprekend. Maar verder kunnen zelfstandigen een vrije en een aanvullende verzekering — voor de gezondheidszorgen in wat men noemt «de kleine risicoverzekering» maar ook voor hospitalisatievergoeding, bijkomende verzorging en invaliditeit — bij de mutualiteiten aangaan. De bijdrage is ook aftrekbaar. Loontrekkenden en zelfstandigen zijn op dit vlak dus helemaal gelijkgeschakeld. Rechtvaardiger kan het niet.

Nu wil de minister echter het deel van de loontrekkenden wegnemen en de aftrekbaarheid alleen nog toestaan aan de zelfstandigen, maar dan beperkt tot het deel dat aftrekbaar is bij de loontrekkenden. Dit kan gewoon niet. De loontrekkenden zijn onderworpen aan een verplicht systeem waarin men geen rekening houdt met het individueel risico.

Wanneer een zelfstandige vraagt zich vrij en aanvullend te verzekeren, onderwerpt de mutualiteit hem allereerst aan een geneeskundig onderzoek. De premie is verschillend naargelang hij jong of oud is en boven een bepaalde leeftijd wordt hij zelfs niet meer aanvaard. De vrije verzekering, die in se een gewone verzekering is, werkt niet volgens het systeem van de grote getallen maar volgens dat van het individueel risico en is dan ook een soort kapitalisatiesysteem. Daarom kan de minister beide systemen niet aan elkaar gelijk maken, hoezeer hij ook wenst dit in de wet in te schrijven. De minister laat het aan de Koning over dit goed te regelen, maar ook hij kan beide systemen niet gelijkenschakelen. De minister zou goed geïnspireerd zijn door dit artikel in te trekken. Wat dit ook mag kosten, het is nodig om de rechtvaardigheid in stand te houden.

Aan de rapporteur, die op het ogenblik niet in de zaal is, wou ik opmerken dat hij de stemming over een amendement verkeerd heeft genoteerd. Ik verwijst naar pagina 66 van het verslag.

U herinnert zich dat ik een amendement had ingediend om het vroegere *b* van het artikel te schrappen. U hebt daarover een advies gevraagd en daarna in de commissie medegedeeld dat mijn amendement voor u aanvaardbaar was. Wij hebben met twintig aanwezige leden het amendement goedgekeurd en aldus geschrapt uit de tekst. In het verslag staat dat het met 13 tegen 7 stemmen werd aangenomen, wat de indruk geeft dat de meerderheid het heeft goedgekeurd en dat de oppositie het zou

hebben verworpen. Dat stemt volstrekt niet met de waarheid overeen. Het is waarschijnlijk een kleine materiële vergissing. Ik kom nu tot de maatregelen in verband met de bouwsector.

Een eerste argument waarom u de 6 pct. BTW hebt afgeschaft is dat die 6 pct. aanslagvoet eigenlijk moeilijkheden heeft gecreëerd want dat er in de toeleveringssector een oververhitting is, dat deze niet meer kan volgen en dat u de bouw te veel gestimuleerd hebt. (*Ontkennend gebaar van minister Eyskens.*) Zo staat het in het verslag. U hebt het onmiskenbaar zo gezegd, mijnheer de minister.

Een tweede argument waarom u die 6 pct. niet wou handhaven, is dat de prijsverlaging als gevolg van de 6 pct. BTW niet werd doorberekend aan degenen die hebben gebouwd, maar bij de aannemer is blijven steken. Eigenlijk was het volgens u geen goed systeem. Ik kan daar helemaal inkenen. U zegt dat er in de plaats van de verlaging van de BTW-heffing nu voor 11,2 miljard, — de totaliteit van het pakket — andere maatregelen worden genomen die aftrekbaar zijn voor belasting. Maar, als u vindt dat 15 miljard niet kan helpen het bedrag van de 6 pct. namelijk —, hoe denkt u dan met 11,2 miljard iets te bereiken om de bouwsector nieuw leven in te blazen?

U hebt in de commissie zelfs nog meer gezegd, namelijk dat de fiscale uitgaven ten voordele van de bouw 50 miljard per jaar bedragen en dat zelfs die 50 miljard geen herleving hebben kunnen tot stand brengen. Wat er in de bouwsector gebeurt, is om zich al de haren uit te hoofden en ik heb er tamelijk veel. Ik zou ook niet weten wat ik met dat probleem moet beginnen.

In elk geval zal de bouwsector met de nieuwe maatregelen zeker niet gedient zijn. Na de vermindering van de openbare investeringen, wat natuurlijk ook in de eerste plaats voor de bouwsector een negatieve maatregel is, vind ik dat u die sector opnieuw onheus behandelt en dat hij op korte tijd een tweede zware klap krijgt.

Betreffende de aftrekbaarheid van de lasten voor huispersoneel moet ik niet veel zeggen. De heer Desmarests heeft hieromtrent een enquête gehouden waarover hij uitvoerig in de commissie heeft verteld. Hij is in een bepaalde straat in zijn gemeente, waar op een bepaald uur van de dag aan een welbepaald lokaal zeer veel vrouwen staan aan te schuiven, gaan vragen hoeveel onder hen bereid zouden zijn in dit nieuwe systeem als huispersoneel te gaan werken en daardoor een regelmatige bezigheid te krijgen in plaats van het te moeten doen met de uitkering die zij tot nu toe genieten. De heer Desmarests zei ook dat zijn steekproef zo representatief was dat wij ze mogen veralgemenen. Het antwoord was dat geen enkele vrouw bereid was om haar status van werkloze op te geven voor die van dienstbode of huispersoneel.

De heer Valkeniers. — Dat is geen goed teken.

De heer Moens. — De eenvoudige reden is dat zij momenteel de status van werkloze en die van dienstbode eigenlijk cumuleren. Zij zijn uitkeringsgerechtigde werklozen en terzelfder tijd gaan zij, buiten het uur dat zij zich ter stempelcontrole moeten aanbieden, in het zwart een frankje bijverdienden. Over deze maatregel kan ik terecht Shakespeare citeren, *Much ado about nothing*.

De heer Valkeniers. — Dan hebt u niets tegen de uitsluiting van personen die sociale fraude plegen?

De heer Wyninckx. — Als dat sociale fraude is, dan hebben wij daar inderdaad geen enkel bezwaar tegen.

De heer Moens. — Wij hebben daar niets op tegen, mijnheer Valkeniers. Ik wil samen met u een wetsvoorstel ondertekenen om de sociale fraude te bestrijden.

De heer Wyninckx. — Nu worden er maatregelen genomen om degenen die geen sociale fraude plegen, te treffen.

De heer Moens. — Ik behandel nu de maatregel in verband met de brugpensionen. De minister zegt dat dit een simpele maatregel is, want dat men in plaats van het oude fiscale systeem voor de brugpensionen, het fiscale systeem van de gewone pensionen gaat toepassen. Zoals echter hier reeds uitvoerig is uiteengezet, maakt dit voor de toekomstige bruggepensioneerden een groot verschil. Zij zullen niet moeten inleveren,

want zij hebben het goede regime nooit gekend. Op een maandelijks inkomen van 32 000 frank zullen zij echter 3 000 frank meer moeten betalen dan in het oude systeem.

Het enige gevolg van deze maatregel zal zijn, dat er in de toekomst minder brug gepensioneerden zullen zijn. Wij hebben immers allen gehoord wat er gebeurd is met de brug gepensioneerden van het oude systeem. Eenmaal als zij dit brugschap genoten, werden zij gepakt door de fiscus. Ik weet niet of u er veel aan de deur gekregen hebt, mijnheer de minister, maar ik heb met velen in die situatie gesproken en zij waren daar niet gelukkig mee. De mensen zullen nu nadenken vooral eer het ongeluk tegemoet te gaan.

Ik wil ook in het kort nog iets zeggen over de vermindering van de nalatigheidsintresten. Dit is een cadeau aan de slechte betalers aan de Staat. Maar goed, het probleem ligt elders. U vermindert de nalatigheidsinteressen van 12 pct. naar 9,6 pct. En dat is verwonderlijk daar u in het charter van de belastingplichtige zegt dat degenen die zondigen tegen het fiscaal recht op dezelfde wijze moeten worden behandeld als degenen die zondigen tegen het gemeen recht. Nu hebt u de vergoedende en gerechtelijke intresten onlangs in de Ministerraad op 8 pct. gebracht. Waarom legt u andere intrestvoeten vast voor het gemeen recht, enerzijds, en het fiscaal recht, anderzijds? U zou logisch moeten zijn en de twee categorieën op een gelijke wijze behandelen.

Een andere maatregel uit de programmawet is die ter bevordering van het gebruik van het giraal geld. U zegt dat dit een technische maatregel is met het oog op de veiligheid van de ontvangstkantoren, het personeel, de uitrustingkosten gericht tegen diefstal enzovoort.

Deze maatregel brengt echter een, misschien door u niet gewild, neveneffect mee. Vermits de belastingplichtige zich, na de goedkeuring van deze wet, zal kwijten van het ogenblik af dat zijn rekening op de bank gedebiteerd wordt, zal het voor de bank aanlokkelijk zijn het tijdstip waarop zij de rekening van de Staat crediteert, een of twee dagen achteruit te schuiven, zodat de massa van die belastingen 2 à 3 dagen bij de bank blijft. U kent ook de typische trucs inzake valutadata die door de meeste banken worden toegepast. Die gaan nu worden bevorderd, want u hebt zelf gezegd dat niet de crediteringsdatum belangrijk is, maar wel de debiteringsdatum.

Laten wij bijvoorbeeld aannemen dat 5 pct. van het totale bedrag aan belastingen, dus ongeveer 70 miljard, dat vroegerbaar betaald werd, maar nu giraal, gemiddeld 2 à 3 dagen bij de bank blijft staan, dan leert een eenvoudig rekensommetje ons dat eens te meer 40 à 50 miljoen aan de bank cadeau wordt gegeven. Ik weet niet of dat uw bedoeling is geweest, maar het is in elk geval een gevolg van de maatregel.

Ik heb slechts één zin te zeggen in verband met het pensioensparen. Het is misschien wel de meest vreemde maatregel uit dit pakket. Sparen voor pensioenen zou toch op een risicoloze wijze moeten gebeuren, maar u wil dit laten gebeuren met risicodragend papier. Dit risico zal op een of andere manier moeten worden goedgemaakt, want anders gaat het systeem niet werken. Wie gaat de risicopremie betalen? Dat zal de Staat zijn. Wie meespeelt in het systeem en hierdoor een risico draagt, vermits het om risicodragend papier gaat, zal immers worden vergoed met een fiscale premie! De Staat zal dus het risico dragen. En dat noemt men een liberale maatregel! De liberalen in dit halfrond zouden rood moeten worden van schaamte.

De heer Luyten. — De radicaal-socialisten, zo noemde men in Frankrijk de liberalen.

De heer Moens. — Als het maar niet in Catalonië is. (*Gelach op de socialistische banken.*)

De heer Luyten. — Vandaag herdenken wij de Spaanse burgeroorlog.

De heer Moens. — Om te eindigen wil ik nog een paar woorden kwijt over de consolidatie van de staatsschuld. Waarom is in België de gecumuleerde staatsschuld zoveel groter dan elders?

De heer Valkeniers. — Omdat de socialisten mee geregeerd hebben.

De heer Moens. — Mijnheer Valkeniers, het kan zijn dat de socialisten al lang in België meegeregeerd hebben. Maar ik ben ver teruggegaan.

Uit de vergelijkende cijfers van het Internationaal Monetair Fonds blijkt dat in 1965 al, de staatsschuld in België meer dan 50 pct. van het BNP bedroeg. In Nederland, in Duitsland en in Frankrijk bedroeg op dat ogenblik de gemiddelde uitstaande staatsschuld 18 pct. van het BNP.

Deze hoge staatsschuld is dus geen nieuwe zaak — en sedert 1965 is België elk jaar al de kampioen —, het is dus al lang zo; men zou kunnen spreken van een endemische kwaal.

De heer Valkeniers. — Dat is geen endemische kwaal, dat is chronisch.

De heer Moens. — Dat is precies endemisch.

U moet maar het woordenboek raadplegen.

De heer Valkeniers. — Een endemische kwaal is een kwaal in de ondergrond, die nog niet zichtbaar is. Deze ziekte is duidelijk zichtbaar.

De heer Luyten. — Wij, vlaams-nationalisten, hebben altijd gezegd dat België een slepende ziekte is. (*Gelach.*)

De heer Moens. — Wij moeten uit deze hoge staatsschuld concluderen dat in België sinds altijd gemakkelijker dan in andere landen wordt aanvaard dat de staatsuitgaven niet gedekt worden door overeenkomstige inkomsten, ongeacht de partijen aan het bewind. Hoe wordt dit verklaard?

Een eerste verklaring is misschien de angst voor een adequate heffing van belastingen. Met adequaat bedoel ik een heffing in overeenstemming met de uitgaven. Een tweede verklaring zou kunnen zijn een bewuste voorliefde voor de financiering door middel van leningen. De minister zal mij antwoorden dat de echte reden elders ligt: dat bij ons de uitgaven de pan uitstijgen. En hij zal er hopelijk aan toevoegen dat dit het gevolg is van de subsidiërspolitiek die te wijten is aan de zuilen. Dat is zeker een grondreden.

Maar hierover blijft deze fiscale wet in elk geval stom in alle talen en daar doet men blijkbaar niets aan. En op dat punt ga ik akkoord met de Volksunie.

De heer Valkeniers. — Wij hebben maar één grote fout: wij hebben altijd te vroeg gelijk.

De heer Luyten. — Het zal beteren met de confederatie van de 11 juli-speech van Van den Bossche.

De heer Moens. — De socialisten hebben altijd te laat gelijk.

Ik kom terug tot mijn eerste punt: bestaat er angst voor adequate belastingheffing of niet?

Ik heb de statistieken van de Nationale Bank hierop nagekeken voor de periode 1978-1984. In deze periode zijn de uitgaven voor de lopende verrichtingen, de schuld buiten beschouwing gelaten, gestegen met 73 pct. In dezelfde periode bedroeg de verhoging van de belastingontvangers maar 47 pct. Nochtans waren het telkens dezelfde regeerders die één de uitgaven één de inkomsten hebben bepaald. Zij hebben toegestaan dat in die zes jaar een decalage van bijna 30 pct. is ontstaan. Hoe wilt u dat er op die manier een evenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven tot stand komt? Waarschijnlijk bestond er angst om de belastingen te heffen naar rata van de uitgaven.

Er is natuurlijk ook een voorliefde voor het financieren door middel van leningen. Waarop is die gebaseerd? In de commissie hebt u toegegeven dat er zeer hoge, ook naar internationale normen gemeten, spaarvolume zijn in België. Er zijn hier een massa liquiditeiten voorhanden. Het is aanlokkelijk daar gebruik van te maken als men geld nodig heeft. De mogelijkheden zijn er. Als we de dief nog vinden, is het misdrift gepleegd.

De heer Cooreman. — De dief is de Staat. Denk maar aan de hoge inflatie.

De heer Moens. — Inderdaad, de Staat.

Waarom worden de aanwezige liquiditeiten, de hoge spaarquota, niet opgesloopt, weggezogen door de privé-sector? Ook hierover heb ik cijfers nagekeken, ook al vanaf 1950, 1960, 1970, en zo verder.

De heer Luyten. — U bent historicus.

De heer Moens. — Misschien wel.

Ik had de cijfers gevraagd in de commissie, maar ik heb ze niet gekregen. Bijgevolg heb ik ze zelf maar opgezocht. Volgens dezelfde bron, het IMF, bedraagt de binnenlandse schuld van de particulieren en van de bedrijven bij de banken in 1984 in België 26 pct. van het BNP, in

Nederland 57 pct., in de Duitse Bondsrepubliek 85 pct., in Frankrijk 44 pct., in de Verenigde Staten 65 pct. en in Japan 101 pct.

Teruggaand in de tijd, tot 1950, blijkt dezelfde tendens in België van in het begin te bestaan. De verschuldiging van de privé-bedrijven en van de particulieren bij de banken is in België veel lager dan gelijk waar ter wereld. Als terzelfder tijd de spaarquota hoog zijn en er beschikbare middelen op de markt zijn, is het eigenlijk maar goed dat de Staat daar een stuk van wegneemt. Wat zou er anders gebeuren?

Ik heb dezelfde statistieken nagekeken voor de uitstaande staatsschuld, alleen de binnenlandse, en alleen van de Staat, niet van andere openbare besturen. In België bedraagt voor 1984 die staatsschuld 72 pct. van het BNP, in Nederland 51 pct., in de Duitse Bondsrepubliek 15 pct., in Frankrijk 17 pct., in de Verenigde Staten 37 pct. en in Japan 28 pct. U ziet dat België aan de top blijft, en alle andere landen veel lager blijven.

Hier zien wij het omgekeerde van daarjuist. Er is een perfecte omgekeerde correlatie. In België zijn wij de kampioen voor de openbare verschuldiging en de staartloper voor de private verschuldiging van particulieren en bedrijven.

De twee fenomenen zijn met elkaar verbonden. De som van de twee, de totale verschuldiging van de privé-sector en van de openbare sector, is in procenten van het BNP overal gelijk.

In België hebben wij het allen over die enorme staatsschuld waar wij niet meer onderuit kunnen. Maar de totale verschuldiging, wat macro-economisch belangrijk is, datgene wat onze economie moet opbrengen, bedraagt in België bij de 100 pct. van het BNP voor de twee sectoren die ik net heb opgesomd. Dat geldt ook voor de andere landen. Als u de cijfers die ik heb geciteerd samenvat, is de totale verschuldiging overal ongeveer 100 pct. van het BNP. Er is in feite in België, globaal gesproken, niets aan de hand, alleen dat de balans elders anders ligt dan hier.

Men zou nu het plan kunnen oppatten daaraan iets te doen. Met een consolidatieoperatie zou men er kunnen voor zorgen dat heel dat systeem verandert, dat de Belgische verschuldiging verminderd en dat een dergelijke situatie in de toekomst niet meer zou ontstaan.

U moet daarbij toch oppassen. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat de privé-sector, de particulieren en de bedrijven, dat enorm kapitaal dat dan zal vrijkomen, ineens zullen opnemen. Ik vrees daarentegen dat de door de hoge spaarquota aanwezige liquide middelen, het land zullen verlaten ofwel dat de markt zal ineenstorten, wat misschien wel goed is voor de economie omdat de rentevoet dan zal dalen, maar voor sommigen nare gevolgen zou kunnen hebben. Ik denk bijvoorbeeld aan de banken, want ik ben er stellig van overtuigd dat dit systeem niet toevallig in België bestaat. Door de intellectuele en commerciële luiheid en door de politieke bindingen van onze banksector heeft deze situatie in België zo lang kunnen bestaan en heeft ze burgerrecht verworven.

De heer Valkeniers. — Hebben de socialisten dat dan niet vroeger gezien?

De heer Moens. — Wij zijn steeds voorstander geweest van de nationalisering van de banken, maar u heeft ons niet willen helpen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

Nog een laatste woord over de voorwaarden van de consolidatieoperatie. Ik wil daar niet over uitweiden. Wij zijn daarover ook in de commissie zeer discreet geweest.

U heeft gezegd, mijnheer de minister, dat de intrestdifferentiaal geheel of gedeeltelijk — maar niet meer dan geheel — zal worden goedgemaakt. Ik vind dit goed. De mensen die hun geld in staatsobligaties hebben geplaatst moeten niet worden gestraft. U heeft er echter nog aan toegevoegd: «Mijnheer Moens, u mag niet vergeten; *time is money*.» Indien wij dus de termijn verlengen, zullen wij, volgens u, op een of andere manier de intrestdifferentiaal moeten overstijgen en een meerwaarde creëren die rekening houdt met de beursnotering van de nog uitstaande staatsleningen. Men zal op een of andere manier bij het verstrekken van de termijn een compensatie moeten geven, niet alleen in geld, maar ook in fiscale behandeling. Dat heb ik begrepen uit uw cryptische opmerking *time is money*. Het zal zo ook wel uitvallen.

Dit betekent echter dat heel die operatie de schuld niet zal verminderen. Niemand zal minder moeten betalen. Het is louter een doorschuifoperatie naar de toekomst. Wij zullen dat wellicht nog meemaken. Degene die denkt dat de beker van de schuld aan hem zal voorbijgaan heeft het mis voor. Hij zal tot op de bodem worden leeggedronken.

Ik geloof niet dat wij met dergelijke manipulaties, met pensioensparen, met fiscale aftrek en fiscale vrijstellingen die in dit ontwerp worden

voorgesteld op korte termijn — sommigen spreken van één legislatuur —, van België een liberaal land zullen maken. Er zijn te veel ingeburgerde gewoonten die ervoor zullen zorgen dat alles bij het oude blijft, wat wij hier ooit mogen beslissen.

Ik besluit: deze wet is geen goede wet. U zal het daar niet mee eens zijn, mijnheer de minister, maar intellectueel en moreel moet u toegeven dat deze wet inderdaad noch naar de vorm, noch naar de inhoud, goed is. Deze wet is vooral niet goed in haar bedoelingen. Dit werd hier reeds vóór mij gezegd en het zal hier ook nog worden herhaald. Ik ben van Tongeren en daar zegt men: «Wij hebben onze kal aan os eige.» Wij hebben ons praten aan onszelf. Het zal hier niet veranderen zolang de meerderheid de zaken op hun beloop laat en ervoor zorgt dat de geest van Martens waait waar hij wil.

De heer Valkeniers. — Die geest is ook bij u geweest.

De heer Moens. — Bij u ook, mijnheer Valkeniers. (*Gelach op verschillende banken.*) Uw partij heeft ook meegeregeerd en dus is u ook al lang geen maagd meer. (*Samenspraken op verschillende banken.*) Maagdelijkheid is een kwestie van *to be or not to be. Not to be a little bit.*

De heer Luyten. — Hoe zit het met mijn maagdelijkheid? Ik was tegen Egmont.

De heer Moens. — Die heb ik nog niet gecontroleerd.

Eén ding is zeker: de heer Martens die denkt dat hij het hoogste gelijk heeft, mag niet vergeten dat ook aan het hoogste gelijk eens een einde komt. Wij, socialisten, leggen ons in elk geval niet neer bij onze minderheidspositie in dit Parlement. Wij hebben andere ambities. Als ik goed luister naar wat op de straat en in de wandelgangen wordt verteld, stel ik vast dat de wind stilaan uit een andere hoek begint te waaien. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Wintgens.

M. Wintgens. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, le bon usage de la démocratie doit permettre d'arguer, d'argumenter, de dénigrer, de contester, de réfuter, de tenter de parfaire, et même... d'approuver les initiatives de l'exécutif, surtout si elles sont fort nombreuses, parfois parcellaires et paradoxalement trop souvent fort complexes.

Ce droit est reconnu même à un parlementaire peu expérimenté, et même lorsqu'il appartient à la majorité.

C'est l'honneur de la démocratie et notre assemblée, «votre» assemblée, en donne une illustration constante qui peut être considérée comme exemplaire.

Je me contenterai pourtant, monsieur le Président, de soumettre à M. le ministre des Finances quelques réflexions interrogatives quant aux implications de certaines mesures des chapitres I et II du projet de loi portant des dispositions fiscales, à savoir celles en faveur — mais est-ce bien en faveur? — du secteur de la construction, celles modifiant le régime fiscal des préensions et enfin celles relatives à la taxation des revenus de remplacement, en l'espèce les indemnités maladie-invalidité.

En matière immobilière, les mesures proposées sont axées principalement sur la construction à l'état neuf et agissent par le biais de l'impôt direct qui comporte un avantage fiscal différencié alors que l'impôt indirect a un effet immédiat, le taux de la TVA ou du droit d'enregistrement grevant le coût de construction ou d'acquisition. On y décèle la possibilité d'un accroissement de pouvoir d'achat différencié contre un accroissement de rentrées fiscales immédiates. La TVA à 6 p.c. était une mesure simple, facile à comprendre par tous et efficace. Elle ne nécessitait pas de bureaucratie compliquée.

Cette mesure nous coûte 15 milliards, avez-vous dit, et notre collègue M. Moens l'a rappelé il y a quelques instants, mais cette évaluation est obtenue par la méthode «pertes en recettes», c'est-à-dire sans tenir compte des autres effets, de telle sorte qu'on serait tenté de dire par boutade que les 6 p.c. ne «coûteraient» rien si plus aucun travail immobilier n'était effectué en Belgique.

Comme le Cepess l'a souligné, la déductibilité des intérêts hypothécaires organise une insécurité juridique totale en faisant dépendre l'avantage fiscal d'un revenu cadastral qui n'est connu en règle générale, jusqu'à présent en tout cas, que deux voire trois années après l'occupation du bien nouvellement construit.

Comment parler d'un avantage fiscal à la construction lorsque l'avantage n'est pas évalué au moment où la décision de construire doit être prise?

Ajoutons que la péréquation cadastrale en perspective, qui doit intervenir légalement le premier janvier 1991, aboutira vraisemblablement à un doublement des revenus cadastraux actuels, ce qui rendra totalement inopérante la déductibilité complémentaire des intérêts prévus dans le présent projet.

Le critère du revenu cadastral n'est pas relevant pour limiter la déductibilité des intérêts hypothécaires, car le revenu cadastral n'est pas fonction de la valeur d'investissement, mais bien de la valeur locative du bien, qui varie notamment suivant des critères de localisation géographique.

A valeur d'investissement égale, l'avantage fiscal octroyé sera fonction de la valeur locative qui, elle, variera d'un cas à l'autre suivant l'appreciation des fonctionnaires du Cadastre.

Avez-vous pensé, monsieur le ministre, à la cascade de réclamations qui accompagnera la notification des nouveaux revenus cadastraux pour les immeubles bénéficiant de la déductibilité complémentaire, tant auprès du Cadastre que de l'administration des Contributions directes, et ce surtout si l'administration se doit d'accélérer ses méthodes de décision, comme vous l'avez déjà annoncé?

Au point de vue de l'opportunité des mesures décidées par le gouvernement, je me pose d'autres questions. Il est, en effet, paradoxal de proposer une déductibilité des charges hypothécaires, alors que les intérêts hypothécaires sont en baisse, ayant été ramenés entre 6,5 et 7 p.c., comme vous l'avez d'ailleurs souligné lors des travaux de la commission des Finances.

Consulté, le bureau MacKinsey a conclu que les coûts à la construction étaient trop élevés en Belgique. Les majorer encore de 10,4 p.c. en ramenant la TVA à 17 p.c. risque d'avoir une incidence fort négative sur la demande. Le Bureau du Plan indique qu'il faut « résolabiliser » les ménages à revenu moyen. Le gouvernement propose une mesure qui constitue un raffinement de complications, à tel point que *L'Echo de la Bourse* en chapeauta le communiqué de presse du titre révélateur: « Compliquer pour compliquer ».

Tant le PSC que le CVP avaient pourtant inscrit à leurs programmes électoraux respectifs la proposition de loi Olivier-Lestienne. Pourquoi l'avoir écartée alors qu'elle mettait en place, à l'impôt des personnes physiques, un régime de déductibilité des charges hypothécaires, à la fois incitatif et facilement compréhensible pour le contribuable?

Monsieur le ministre, vous faites référence à une concertation avec le secteur de la construction. La Confédération nationale de la construction a tenté en vain de vous convaincre et, par vous bien sûr, de convaincre le gouvernement d'appliquer un taux uniforme réduit de TVA, par exemple un taux intermédiaire de 11 p.c.

Etes-vous sérieusement convaincu que le retour à 17 p.c. n'aura pas un effet désastreux sur le nombre de travaux et, par conséquent, sur la perception de la TVA?

Faisant référence à la fameuse courbe de l'économiste américain Laffer, n'avez-vous pas vous-même écrit, monsieur le ministre, dans le remarquable bilan de votre réflexion intellectuelle intitulé *La source et l'horizon*: « Pour peu qu'il ait de la promptitude intellectuelle, tout étudiant en économie comprend que l'augmentation des impôts, et particulièrement des impôts indirects, ne garantit nullement l'accroissement des recettes fiscales totales. »

Un effet malheureux aussi sur l'accroissement du chômage qui viendra s'ajouter à celui induit de la réduction importante prévue des investissements publics!

Monsieur le ministre, vous avez déclaré en commission : « Fondamentalement, le problème est structurel. Après cinq ans d'abaissement du taux de la TVA, on constate une reprise manifeste en Flandre. En Wallonie, par contre, la construction est quasiment au point mort. »

Dans ce contexte, me permettrez-vous d'être foncièrement inquiet pour la construction en Wallonie face à une hausse directe et immédiate des coûts, de l'ordre de 10 à 11 p.c. ?

J'en viens au nouveau régime fiscal des préensions. N'est-il pas paradoxal d'introduire simultanément une nouvelle base de calcul du crédit d'impôt spécifique aux indemnités de maladie et d'invalidité et de la supprimer pour les préensions?

L'amendement du gouvernement s'attache à définir les nouveaux préensionnés par rapport à la date de la prise de cours de la préension,

alors que le préavis légal varie suivant que la personne licenciée relève du statut des ouvriers ou des employés et encore, pour ces derniers, selon qu'ils travaillent ou non dans un des cinq secteurs nationaux.

Le point de départ du préavis et la durée de celui-ci sont déterminés ainsi : 1° pour les ouvriers : 28 jours par période de cinq ans et début du préavis le premier jour de la semaine qui suit la notification; 2° pour les employés : trois mois par période de cinq ans et début du préavis le premier jour du mois qui suit la notification. Et *quid* d'un employé qui a droit à neuf mois et plus de préavis, lequel a été notifié dès avril 1986?

La procédure menant à la préension commence par la notification du préavis. Cette notification est suivie immédiatement d'une concertation de laquelle résulte le montant de la préension qui sera perçu à l'expiration du préavis.

Afin d'éviter tout effet rétroactif à la mesure de réduction du crédit d'impôt et toute discrimination entre travailleurs, ne faudrait-il pas prendre comme point de départ la date de notification du préavis, par exemple, à partir du 1er juin ou du 1er juillet 1986, pour les nouvelles préensions avec crédit d'impôt diminué, et non la date de la prise en cours de la préension?

J'en viens aux indemnités maladie-invalidité.

L'abattement de 10 p.c. est supprimé. Il s'agissait d'un abattement illimité, c'est-à-dire non plafonné et individuel, c'est-à-dire octroyé par bénéficiaire d'indemnités de maladie ou d'invalidité.

En « compensation », on majorera le crédit d'impôt octroyé pour les indemnités de maladie ou d'invalidité en établissant son calcul sur la base des dix neuvièmes du montant maximum de l'allocation de chômage. Or, il résulte des travaux préparatoires de la loi du 5 janvier 1976 que l'abattement de 10 p.c. avait été instauré pour « tenir compte de la situation particulière des bénéficiaires d'allocations octroyées en vertu de la législation en matière d'assurance maladie-invalidité, qui devaient parfois supporter des frais médicaux non remboursés ou des frais de déplacement pour se rendre à des consultations médicales ».

Cette *ratio legis* aurait-elle tout d'un coup disparu?

De plus, le caractère individuel de l'avantage fiscal cède la place à une réduction par ménage qui, comme tous les crédits d'impôt pour revenus de remplacement, sera fonction du revenu imposable globalisé, donc limitée proportionnellement à la composition dudit revenu imposable globalisé et réduite dès que ce revenu dépasse 600 000 francs.

Mais surtout, l'article 87ter du Code des impôts sur les revenus est ainsi promis à de nouvelles complications qui entraîneront un prélèvement fiscal supplémentaire de 1,1 milliard, soit une réduction de la moitié de la dépense fiscale actuelle.

Je me permettrai de conclure ces quelques remarques auxquelles vos réponses seront les bienvenues, par une citation de Paul A. Samuelson, cet autre économiste américain qui obtint le premier prix Nobel à part entière : « Il ne faut pas que nos disputes continues à propos de la meilleure répartition du revenu social aboutissent à sa diminution. L'objectif est d'atteindre l'idéal marshallien, selon lequel une tête froide doit se mettre au service d'un cœur ardent. »

Il est des temps difficiles — ce sont les nôtres — où il faut pouvoir privilégier celle-là afin d'assurer la pérennité importante de celui-ci.

Je suis persuadé, monsieur le ministre, que telle est votre actuelle détermination. Avec vous, j'ose espérer que les sacrifices momentanés sont et seront les garants indispensables du retour le plus prompt à la hiérarchie telle que nous la préférons : une tête froide au service d'un cœur ardent, ce dernier ayant regagné sa légitime et souhaitable primauté. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité et sur certains autres bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cooreman, rapporteur.

De heer Cooreman, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil vier punten vermelden. De bouw, het gezinspersoneel en de reconversie van de rijksschuld zal ik bondig bespreken. Op het pensioensparen zal ik iets dieper ingaan.

Mijnheer de minister, het was een aangename verrassing te vernemen dat de Ministerraad van vanochtend op uw voorstel is ingegaan om het percentage van 6 pct., zonder veel beperkingen, te behouden voor de vernieuwbouw. Dat is buitengewoon goed nieuws. Tijdens de besprekings in de commissie heeft men enigszins bezwaar gemaakt tegen de stijging

tot 17 pct. Wij moeten erkennen dat dit ontwerp een hele reeks fundamentele verbeteringen voor de nieuwbouw omvat. Ik denk aan de aftrek op uitgebreide schaal van de intresten. De investering evenwel verzwaart.

De maatregel betreft een onmiddellijk inkomen voor de staatskas. Op elke lening moet intrest worden betaald. Zolang de begroting niet in evenwicht is, moet er intrest op de intrest worden betaald. De investering vergt dus misschien iets grotere uitgaven voor de bouwer maar de recuperatie door de aftrekbaarheid van de intrest is belangrijk en meer gespreid. Voor de vernieuwbouw wordt aangenomen dat 80 pct. van de uitgaven lonen zijn.

De nieuwbouw wordt door de nieuwe maatregelen aanzienlijk gestimuleerd. Waarschijnlijk is het de wens van de meeste leden van de Senaat dat deze maatregelen niet te veel worden gewijzigd. Door het soms om de twee, drie à zes maanden wijzigen van maatregelen, zijn ze niet bekend. Vernemen de betrokkenen dat er « iets » bestaat, dan zijn ze al achterhaald.

We moeten kiezen voor eenvoudige, duidelijke en meer fundamentele maatregelen. We moeten pogingen te bekendheid geven, zodat de bevolking en ook het land — de maatregelen scheppen werkgelegenheid — ze kunnen genieten. Deze maatregelen komen zo het geheel van de economie ten goede.

In het wetsontwerp doet men een eerste schuchtere stap in de richting van het gezinspersoneel, het huispersoneel, zoals het wel eens wordt genoemd.

Ondanks het grote potentieel aan werklozen en mensen op de arbeidsmarkt is er een belangrijke behoefte aan gezinspersoneel in de privésector. Men moet zoeken naar een vergelijkbaar, en dit niet alleen voor de kapitaalkrachtigen. Degene die geen inkomen heeft of die werkloos is, kan meestal geen gebruik maken van deze maatregel. Voor hen moeten wij sociale diensten creëren. Gehandicapten, zieken en mensen met problemen moeten worden geholpen.

Ik betreur dat de maatregel iets te veel is gemoduleerd. Hij zal zeer moeilijk toe te passen zijn.

Indien wij na maanden zouden ondervinden dat hij een positief effect heeft op de tewerkstelling en niet te zwaar weegt op de rijksmiddelen, moeten wij pogingen te menselijke wijze deze nieuwe bron te creëren van tewerkstelling en algemeen welzijn, zowel voor degene die werk zoekt als voor degene die moet worden geholpen.

Zo kom ik tot het probleem dat reeds meermalen is te berde gebracht: het artikel dat delegatie geeft aan de regering voor de omwisseling, de reconversie van de rijksschuld. Ik zal uiteraard zeer discreet zijn. Toch wil ik duidelijk stellen dat dit een uiterst belangrijke operatie is waarvan men veel verwacht maar die op een marktconforme wijze moet worden uitgevoerd. «Op marktconforme wijze» betekent dat de operatie niet kan gebeuren zoals in de jaren 30 of zoals in andere landen. Gelukkig is er een daling van het deficit op de Rijksmiddelenbegroting en een matige verbetering van de economie. Daardoor kwam een rentedaling tot stand in eigen land, waardoor de reconversie op verschillende manieren kan gebeuren.

Ik zeg zeer voorzichtig dat men de indruk krijgt dat verklaringen die op bepaalde ogenblikken werden afgelegd — een eerste verklaring was van de heer Martou — tot gevolg hebben gehad dat de rentevoeten zijn gaan stijgen. Twee dagen geleden heb ik de verklaring van onze zeer actieve en sympathieke minister van Economische Zaken, de heer Maystadt, gelezen in *La Cité*. Zij heeft tot gevolg gehad dat, zoniet gisteren dan toch vandaag, de rentevoeten weer stijgen. Ik weet niet zeker of dit het geval is, maar deze indruk wordt althans verwekt.

Dus, zodra dergelijke niet-gelukkige verklaringen worden afgelegd, volgt een reactie op de financiële markt. Iedereen weet dat deze markt zeer gevoelig is voor politieke gebeurtenissen en uitspraken. Het is in het belang van een ieder in ons land dat men op dat vlak voorzichtig wordt in verklaringen en dat men de omstandigheden schept die nodig zijn voor een gunstige toepassing van de gewilde reconversie. Deze reconversie moet in het belang van het land in de beste voorwaarden kunnen plaatsvinden.

Een herschikking van de schulden is niet noodzakelijk nadelig, integendeel. Aangezien wij voor ons deficit een beroep doen op de kapitaalmarkt en op de nieuwe schulden interessenter moeten worden betaald, is het in het belang van de Staat dat de rentevoeten op de markt laag zijn. Dit is positief zowel voor het terugbetaalen van vroeger aangegane leningen — in 1987 moet een hele reeks worden afgelost — als voor een herschikking van de schulden waarop een belangrijke besparing kan worden gerealiseerd wanneer na 6, 7 of 8 jaar kan worden terugbetaald.

Daarom is het van belang dat men zeer rustig blijft en niet te veel politieke verklaringen aflegt. Immers, het gaat om een ingewikkelde markt en de omstandigheden moeten gunstig blijven. Er kunnen ongetwijfeld verschillende gunstige formules worden gebruikt.

Zo kom ik — en hier zal ik iets langer uitweiden — tot het artikel in verband met het pensioensparen. Het spreekt vanzelf, collega Moens, dat ik er de voorkeur aan had gegeven dat hierover in de Senaat een volwaardig debat had plaatsgegrepen tijdens hetwelk iedereen zijn mening had kunnen zeggen, want daarvoor dient toch het Parlement. Ik heb er mij echter bij neergelegd dat het pensioensparen deel uitmaakt van een politiek compromis. Ik kan mij alleen maar erover verheugen dat men bereid is een stap te zetten in deze richting, hoewel ik een beetje wantrouwig ben over de richting die men zal kiezen. Dit belet niet dat ik vertrouwen heb in de regering, de minister van Financiën en de minister van Begroting. Wel wil ik enkele misverstanden uit de weg ruimen.

Wanneer de idee van het pensioensparen voor de eerste maal werd geuit in 1983 in het kader van heel wat studiewerk in de CVP en de PSC — het eerste voorstel dienaangaande werd ingediend in 1983 en was ondertekend door collega's van de CVP en de PSC —, werd dit niet beschouwd als een verlenging van de wet-Monory-De Clercq. Het systeem bestond in België sinds 1982. Toen wij in 1983 ons voorstel hebben ingediend, was dit niet, zoals sommigen hebben gedacht, om de beurs te steunen. Wij erkennen wel dat de beurs een belangrijke rol speelt in de economie en dat onze beursmarkt vóór 1982 voor een groot deel was inengeschrompeld. Ik hoop dat haar belangrijkheid opnieuw zal toenemen maar dit hoeft niet noodzakelijk te gebeuren door fiscale maatregelen en zeker niet ten koste van de Staat.

Deze maatregelen zijn niet genomen om de beurs te steunen. Ze zal er wellicht goed bij varen, maar dan alleen omdat de maatregelen gunstig zijn voor het bedrijfsleven, de Staat en de particulieren.

Heel ons pensioenstelsel is sinds vele jaren gesteund op repartitie. Ik hoef vandaag de wordingsgeschiedenis niet te maken. Ik onderstreep dat het pensioensparen enkel als aanvulling is bedoeld en niet als vervanging van het wettelijk pensioen. Het wil een kans geven aan degenen die kunnen en willen sparen. Er zijn spijtig genoeg zeer vele mensen die niet kunnen sparen en daarvoor moeten wij solidariteit opbrengen, maar er zijn er ook die kunnen en niet willen sparen of hun geld liever in het buitenland beleggen. Precies deze laatsten willen wij ertoe aanzetten in België te sparen en eventueel zelfs hun kapitaal uit het buitenland naar België terug te brengen. Daar heeft iedereen baat bij. Wij zetten een schuchtere stap terug naar kapitalisatie.

Ik kreeg deze week toevallig een document in handen over Nederlandse pensioenfondsen die geïnteresseerd zijn in de markt van de onroerende goederen in België. In Nederland zijn er meer dan 14 000 pensioenfondsen, van zeer kleine tot zeer grote. Een voorbeeld: Stichting Pensioenfonds voor de gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen, heeft een vermogen van 21 miljard 650 miljoen gulden. Dit fonds alleen heeft meer reserve dan alle reserves van pensioenfondsen, wettelijke en aanvullende, in België samen. Een ander fonds, de Bedrijfsvereniging voor detailhandel, ambachten en huisvrouwen heeft 1 miljard 200 miljoen gulden eigen middelen. Een tiental Nederlandse pensioenfondsen, die in België in de bouwsector zouden kunnen investeren, bezitten samen meer dan 30 miljard gulden. De Nederlandse verenigingen voor aanvullend pensioen beschikken vandaag samen over meer dan 5 000 miljard Belgische franken. Dat is een gevolg van de Nederlandse structuur. Toch zijn deze pensioenfondsen ongerust over de ontwikkeling van de pensioensituatie in Nederland. Ze vragen zich af waarom wij dit in België niet zijn, zonder kapitalen en reserves.

De maatregelen, vervat in het ontwerp van wet, betekenen slechts een schuchtere stap. Ik hoop dat de particulieren zullen ingaan op de mogelijkheden die worden gerecreëerd want in feite staan ze geld af dat ze dus niet meer op een andere manier zullen kunnen besteden, om op reis te gaan of om een en ander aan te kopen. Gaan ze op reis in het buitenland, is het geld verloren voor de Belgische economie. Kopen ze een of ander in België, kan dit de werkgelegenheid misschien stimuleren maar wat wij vooral nodig hebben, zijn investeringen.

Zo kom ik tot het tweede begrip dat men in discussie heeft gebracht, namelijk de koppeling van risicodragend kapitaal met pensioenen. Ik heb gisteren op de tribune uiteengezet dat de brave Belgische burger die in 1971 ingeschreven heeft op de staatslening 1971-1987, volgend jaar het nominale bedrag zal terugkrijgen maar aan koopkracht nog een derde ontvangt van wat hij in 1971 heeft afgestaan. Hij heeft weliswaar 7,50 pct. rente gekregen maar diende daarop roerende voorheffing te

betalen en tot 1983 moet hij het bedrag van de rente bovendien nog vermelden in zijn belastingaangifte. Wij nemen tenminste aan dat hij dit heeft gedaan, maar in werkelijkheid is dat waarschijnlijk niet het geval.

Ik geef dit voorbeeld om aan te tonen dat wie in obligaties spaart, de zekerheid heeft, gelet op de inflatie zoals wij die de jongste jaren hebben gekend, slechts een deel terug te vinden van wat hij gespaard heeft. Wanneer wij over pensioenen spreken is alleen beleggen in obligaties de meest gevraagde, de meest slechte operatie en de minst goede manier van sparen.

Waarom hebben wij gepleit voor risicodragend kapitaal? Ten eerste, omdat een hele reeks bedrijven in België failliet zijn gegaan. Duizenden werkgelegenheden, om niet te zeggen tienduizenden, zijn verloren gegaan bij gebrek aan eigen middelen van de ondernemingen. Ik ken een hele reeks kleine bedrijven waarvan de eigenaars in dramatische omstandigheden alle spaarcenten verloren zijn en met schulden zijn blijven zitten. Er waren bedrijven bij die werk gaven aan drie, aan vijftien of zelfs aan honderd personen. Zij gingen failliet bij gebrek aan eigen middelen en omdat zij rente moesten betalen. Op eigen middelen betaalt men geen rente; men betaalt alleen belastingen als men winst maakt.

Mag ik u het typisch voorbeeld geven van FN dat onze Waalse vrienden zeer goed kennen. Uit de laatste jaarrekening van FN, mijnheer de Wasseige, bleek dat de betaalde rente voor 1985 1 miljard 350 miljoen frank bedroeg. Winst, een tien miljoen. Wie zijn dus de dooddooeners van FN? De schulden van FN. Het is omdat het bedrijf enorme schulden heeft dat het in moeilijkheden kan geraken. Indien de arbeiders van FN dat niet begrijpen, dan zal het bedrijf ten onder gaan. Maar, indien men verstandig wordt, indien men in staat is schulden terug te betalen, indien men met meer eigen middelen kan werken en over voldoende eigen kapitaal kan beschikken zodat minder rente moet worden betaald en wanneer men daarbij een actief beleid voert, dan hoop ik uit de grond van mijn hart dat FN het opnieuw kan waarmaken. Ik spreek die hoop uit omdat FN zowel in het Noorden als in het Zuiden van ons land gevestigd is, maar ook omdat men aldus in het Zuiden meer werkgelegenheid kan creëren en het bedrijf zo zijn toekomst veilig kan stellen.

Wij hebben willen betuigen — ik meen dat dit meer en meer zal worden erkend — dat het de eigen middelen van de onderneming zijn die moeten worden gestimuleerd.

De grootste aandeelhouder is de Staat, want de Staat die niet deeltneemt in het kapitaal en geen risico neemt, krijgt de vennootschapsbelasting. Destijs bedroeg die 48 pct. daarna 45 pct. en vanaf volgend jaar wellicht 43 pct. Ik herhaal dat uiteindelijk de Staat de belangrijkste aandeelhouder is. Hij krijgt de vennootschapsbelasting en indien een dividend wordt uitgekeerd komt daarbij nog de roerende voorheffing. Op honderd frank winst gaat momenteel 58,75 pct. naar de Staat en 41,25 pct. naar de aandeelhouders die risico nemen en die, zoals bij FN of ACEC, soms jaren moeten wachten en geen enkele vergoeding krijgen voor hun kapitaal.

Indien men een gezonde politiek wil voeren, dan moet men in België het risicodragend kapitaal verder stimuleren in het belang van de werkgelegenheid, van de Staat, van de bedrijven en van de burgers. Indien men verstandig wil sparen, moet men de risico's spreiden en moet men de bedrijven, waarin men wil beleggen, kiezen.

Mijnheer Moens, u hebt zeer interessante cijfers aangehaald die ik onderschrijf in het kader van de gegevens. Over de interpretatie zou men lang kunnen discussiëren. Maar in Nederland zijn het de bedrijven en de particulieren die de grootste rentelast dragen. Bij ons is dat in grote mate de Staat. De Staat, dat wil zeggen de belastingen, de belastingbetalers dus. Dat is het grote verschil tussen de Nederlandse economie en de onze.

Aan degenen die zeggen dat risicodragend kapitaal gevraagd is voor een pensioenfonds, antwoord ik dat dit niet het geval is. Er moet een

spreiding zijn van de risico's en ook de onroerende sector moet daarbij te pas komen.

In ons voorstel was er sprake van minstens 60 pct. risicodragend kapitaal. Wij pleiten ervoor in het koninklijk besluit te voorzien dat risicodragend kapitaal voor een belangrijk deel aanwezig zal zijn.

Men heeft misschien een ogenblik gearzeld over de benaming van pensioensparen. Men striukelt misschien over dit woord. Ik had evengoed een andere term kunnen kiezen. Indien ik geweten had dat «pensioensparen» zoveel bezwaren zou oproepen in ons land, dan had ik het kunnen hebben over «sparen voor de oude dag» of «citroensparen», maar dat is misschien een gevraagd woord.

Ik heb juist voor de term «pensioensparen» gekozen omdat ik erop de nadruk wilde leggen dat het stelsel verschilt van het Monory-stelsel, waarin men gedurende vijf jaar zijn spaargeld moet investeren en het achteraf kan opnemen om ermee op reis te gaan, zoals de gelukkigen van volgend jaar af zullen kunnen doen, of opnieuw te beleggen. Ik heb liever dat ze het herbeleggen dan ermee op reis te gaan. Ik wilde, kortom, beklemtonnen dat het niet de bedoeling was op een korte periode fiscale voordelen te verlenen, maar wel een appetijtje voor de dorst te hebben voor de oude dag, waarvan men zou kunnen genieten op het ogenblik dat men niet meer in staat is of niet meer wenst arbeidsproductief te zijn en dus aangewezen is op een vervangingsinkomen.

Indien wij dit soort van sparen jaar na jaar kunnen bevorderen, zullen wij een belangrijk kapitaal in België kunnen investeren. Dit zal de bedrijven, de werkgelegenheid, de Staat, iedereen, ten goede komen. En dat is toch juist wat wij nodig hebben. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor, onze werkzaamheden hier te onderbreken.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux. (Assentiment.)

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé un projet de loi portant approbation de la Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la république populaire de Chine en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, et du Protocole, signés à Beijing le 18 avril 1985.

De regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en van het Protocol, ondertekend te Beijing op 18 april 1985.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission des Relations extérieures.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

De Senaat vergadert opnieuw vanavond te 19 uur 20.

Le Sénat se réunira ce soir à 19 heures 20.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten te 18 u. 20 m.*)

(*La séance est levée à 18 h 20 m.*)